

Taxa postala
plátia in num.
No. 30523/1934

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Külföldre:
Havonta 2, negyedévre 6, fél-
évre 12, egészévre 20 dollár. —
Hirdetések díjszabása szerint. — Az
„UJ KELET“ a transilvaniai és
banati zsidóság egyetlen napilap-
ja. Cikkjeink utánnomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszer-
kesztő: Dr. Mar-
ton Ernő. Re-
sponsabil-Fel-
adó: Jámbor Ferenc. Adminis-
trátor delegat si girant responsabil-Fel-
igazgató: Schwartz Endre. Proprie-
tar-tulajdonos: Fraternitas S. A. L.
de Editura. Registrul publicatiilor
periodice No. 43. Dos. 839. 1938.
Tribunalul Cluj, Secția III.

Szerda, július 5.
1939—5699. Tamuz 18.
XXII. évfolyam, 147. szám.

VILÁG TŰKRÉ

„Az emberi jogok” kihirdetésének másfél évszázados fordulója

Franciaország és ezzel egyidejűleg a világ egész haladó közvéleménye az emberi jogok kihirdetésének százötvenedik évfordulójának megünneplésére készül. Ez az ünneplés csendben, a szívek és lelkek mélyén fog lezajlani, főleg azokban az országokban, amelyek ma lábbal tiporják nemcsak az emberi jogokat, de mindazt, ami az emberben nemesebb és emberi.

Évszázados küzdelmek, az emberiség legjobbjainak mártírjainak szíriája vezetett s amelyet az angol és francia gondolkodók hatalmas szellemi műve előzött meg. Ez a mű tulajdonképpen csak betűjele volt a Biblia és főleg a próféták szellemének és annak az ősi keresztény elvnek, mely szerint az Isten színe előtt minden ember egyenlő és az emberi személyiség felette áll a zsarnokok és az elnyomók minden személyiséget megsemmisítő önkényének.

Ma, amikor Európa egy részét a középkort is elhomályosító erkölcsi és szellemi, politikai és társadalmi sötétség feketíti be, amikor egy hazug és mondva csinált kollektívizmus jegyében az emberek legelémibb jogait is lábbal tiporják, talán nem lesz érdemtelen felidézni az emberi jogok deklarációjában foglalt nagy és szent elveket, amelyeknek átmeneti diadala után Európa egynemű országában ismét az önkény garázdálkodik, de amelyeknek fénye és világossága minden bizonylat át fog törni az idők borultán s teljes pompájában fog felragyogni a jövőendő égboltozatán.

Tizenhét pontból állott az emberi jogok deklarációja, eredeti nevén „Declaration des droits de l'homme et du citoyen”. A deklaráció kimondja, hogy az emberek szabadságnak születnek és köztük semmi más megkülönböztetés nem tehető, legfeljebb olyan természetű, ami a közösség érdekeit szolgálja.

A deklaráció biztosítja az emberek politikai jogukat személyes szabadsághoz, a tulajdonhoz, a biztonságához és az ellenállás jogát az elnyomással szemben.

Minden jog forrása a nemzet, amelynek akaratával egyetlen egyének sincs joga szembehaláztatni.

Mindenkinek joga van „természetes” jogainak gyakorlásához, amelyeknek csak a törvények és a közérdek szabhatnak határt.

A törvényeknek az összesség akaratát kell kifejezniük, mindenkinek a mások érdekeit alá kell rendelnie a maga egyéni érdekeit és e törvények keretein belül kell kifejeznie tehetőségeit és képességeit, amelyeknek kifejtéséhez teljes joga van.

A deklaráció lefekteti a jogszolgáltatás elveit is, melyek szerint senkit sem lehet vád alá helyezni kellő bizonyítékok híján és minden vádlottnak joga van személyesen, vagy megbízott útján védekezni. A törvény előtt mindenki egyenlő.

A továbbiakban a gondolat- és vélemény-szabadság elveit fekteti le a deklaráció, amelyek szerint minden polgárnak jogában van véleményét és gondolatait szóban és írásban közölni s amennyiben ezek a vélemények és gondolatok a törvénybe ütköznek, a vétség felett csak esküdtzések ítélezhetnek.

A közszabadságok védelmére polgári karhatalom szervezendő, mely a polgári közigazgatás közvetlen rendelkezése alatt áll.

A tulajdon szent és sérthetetlen, amelynek védelmét az állam biztosítja.

Bárki szabadon gyakorolhatja vallását és mindenki köteles a közterhekhez jövedelme arányában hozzájárulni.

A polgárságnak joga van ahhoz, hogy saját maga által választott előjárók által igazgassa önmagát s választott törvényhozó testület által határozza meg azokat a törvényeket, amelyeknek aláveti magát.

Az emberi jogok alapján álló alkotmány-nyal ellentétben álló törvények nem hajthatók végre s amennyiben ilyenek mégis hozódnának, egyetlen polgár sem köteles azoknak engedelmessé válni.

Ezek voltak az emberi jogok deklarációjának fenséges alapelvei, amelyek a gyakorlatban természetesen sok visszaélésre adtak al-

A lengyel kormány demarsot intézett a danzigi szenátushoz az erődítmények miatt

A londoni lengyel követ az angol kormány üzenetével Varsóba utazott. Párizs és London nem tartja aggasztónak a danzigi helyzetet

Párizs, július 4. (Rador). A francia lapok bizonyos derűlátást mutatnak a danzigi helyzettel kapcsolatban. A Le Journal szerint a nemzeti szocialista vezetők haboznak, ami Lengyelország és nyugati szövetségesei határozott magatartásának tulajdonítható. Azt remélik a nemzeti szocialisták, hogy a franciák és angolok nem fognak változtatni a Danzigért és Lengyelországért engedékenységre fogják bírni, sőt a többi közép- és délkelet-európai kisállamok is felhagynának mindezzel, a nyugati hatalmakkal való szolidaritás tevékenységgel. Akkor minden készen állana a tengelynek földközítengeri és afrikai fellépésére. Ezek a tervek. Távol vagyunk Danzigtól. De ott a kiindulópont.

A l'Époque véleménye szerint a német fegyveres fenyegetéssel szemben még csak az engedékenység árnyékát sem szabad tenni

Danzigban. Ellenállást kell kifejteni, mert Danzigban dől el népi jövőnk sorsa. Danzigban a bőrtinkkel játszunk.

„Danzigban nem fog érvényesülni a szudéta-taktika

Varsó, július 4. (Rador). A PAT jelenti: A danzigi helyzetet jellemezve, a lengyel lapok egyhanguan megállapítják, hogy a nyugati hatalmak és Lengyelország legutóbbi fellépése világosan megmutatta e hatalmak magatartását. Azon német próbálkozások, melyek Lengyelország és szövetségesei idegeinek kikészítésére irányulnak, meg fognak hiúsulni. Hitler békés sikerre számít, a szudéta ügyében elért sikerhez hasonlón, de ez a taktika Danzigban meg fog bukni, mert a béke és biztonság arcvonala megbonthatatlant.

Halifax üzenetét vitte Varsóba a londoni lengyel követ

London, július 4. A Reuter iroda szerint Londonban még nem tapasztalt lázas diplomáciai tevékenység folyik. Chamberlain miniszterelnök és Halifax külügyminiszter hosszabb megbeszélést folytattak Raczynszky gróf lengyel nagykövettel, majd a kormányfő másfélórás kihallgatáson jelent meg a királyi palotában az uralkodó előtt, ismertette vele a danzigi helyzetet és Varsó álláspontját.

Ezalatt Halifax Corbin francia nagykövetet fogadta.

A Daily Telegraph szerint lord Halifax kijelentette a lengyel nagykövetnek, hogy Nagy-Britannia támogatni fogja a lengyel kormány minden intézkedését, amint az szükségesnek fog tekinteni az ország létérdekeinek védelmében.

London, július 4. (Rador). Raczynszky gróf lengyel nagykövet, aki tegnap megbeszélést folytatott lord Halifax-szal, repülőgépen Varsóba utazott. Miután eszmecsereit folytat Beck külügyminiszterrel, a követ visszatér állomáshelyére.

London, július 4. Sir Howard Kennard varsoi angol nagykövet tegnap visszarepült Varsóba. Ezt megelőzően résztvett az angol parlament külügyi bizottságának hétfőn megtartott ülésén, amelyen megtárgyalták a danzigi helyzetet, valamint a moszkvai tárgyalások állását. A délután folyamán a nagykövet kihallgatáson jelent meg az angol királynál.

Angol és francia fegyverszállító hajók Gdynia kikötőben?

Berlin, július 4. A legutóbbi jelentések szerint Gdynia kikötőjébe állandóan angol és francia felfegyverzett hajók érkeznek, amelyek óriási fegyver- és hadianyag-mennyiségeket szállítanak Lengyelországnak.

Varsó, július 4. Varsóban óriási élelmiszer-mennyiségeket rak tárolnak fel. A kelet-szláviai lengyel parasztok utasítást kaptak, hogy az aratási munkálatokat a legsürgősebben fejezzék be.

Varsó, július 4. Anglia 1 milliárd négyszáz millió zlotys kölcsönt folyósít Lengyelországnak kizárólag hadfelszerelési célokra.

A lengyel kormány tiltakozása a danzigi erődítési munkálatok ellen

Varsó, július 4. A Kurier Polski című lap

kalmat s melyeknek nagyszerűségét az emberi természet gyarlósága gyakorlta kompromittálta.

De minden gyarlóság ellenére ezek a jogok voltak azok, melyek Európa civilizációját és kulturáját soha nem remélt virágzásba szök-

költése szerint a lengyel kormány utasítást adott Hodaczkij lengyel főbiztosnak, hogy felvilágosításokat kérjen a Danzigban folyó erődítési munkálatok értelmét illetően és közölje a szenátussal, miszerint a lengyel kormány ezeket a munkálatokat a szabadváros nemzetközi szabályzatával ellentéteseknek itéli meg.

A danzigi népszövetségi fő- biztos nyilatkozata a danzigi helyzetről

Danzig, július 4. Burckhardt, a Népszövetség danzigi főbiztos, nyilatkozatot adott a Reuter munkatársának, amelyben azt hangoztatja, hogy minden erőfeszítés megtörtént a danzigi helyzet normalizálása érdekében. Egyes lapok — hangoztatta a főbiztos — ferde megvilágításba helyezték a Danzigban lejátszódó eseményeket és többek között arról adtak hírt, hogy lengyel szabadságharcosok állanak készen a Danzigba való bevonulásra.

Egyidejű londoni jelentés szerint az angol lapok a danzigi helyzet enyhüléséről számolnak be és hangoztatják, hogy az angol kormány minden vállalt kötelezettségét meg fogja tartani Danzig és Lengyelország függetlenségének megóvása tekintetében. A Times ama véleményének ad kifejezést, hogy az angol kormány tekintélyét nagyban növelné az, ha Churchill is bevonná a tanácskozássokba, annál is inkább, mert ez az angol nyilvánosságra is megnyugtatólag hatna.

Ribbentropp Londonba megy?

London, július 4. A Daily Sketch közlése szerint Ribbentropp rövid időn belül Londonba látogat el, ahol Chamberlain miniszterelnökkel és Halifax lorddal a gyarmatkérdésről fog megbeszélést folytatni. A látogatást állítólag olyan magán személy közvetítette, akinek úgy Anglia, mint Németország előtt nagy tekintélye van. Ugyanez a lap közli, hogy Mussolini miniszterelnök kihallgatáson jelent meg XII. Pius pápa előtt. Ezt a híradást azonban olasz részről határozottan megcáfolták.

(Folytatása a 8-ik oldalon)

Helsinki aniz

A Revalból Helsinkibe érkező gőzös utasait, miután a hajó fedélzetéről lebecsátott sikos falépcsőn óvatosan lecsoszognak finn földre, elsőnek egy két egyenruhás, fehérkesztyűs rendőr üdvözlő és figyelmeztető öket, hogy szíveskedjenek cipőjüket megtörölni a lépcső alján lévő félméteres gumiszőnyeg kockán. Nedves, kövecses uton kell innen végigmenni az utlevélvizsgáló állomásig, enyhén szólva, kissé feleslegesnek találtam ezt a hatósági felosztásra történő lábtörölést. Később aztán megtudtam, hogy nem felesleges, hanem nagyon is fontos higiéniai intézkedés. A különleges gyártmányú gumiszőnyeg ugyanis egy rendkívül erős fertőtlenítő szerrel van átitatva és dezinficiálja a több országuton keresztül ideérkező utas baci-lusokkal terhelt cipőtalpát. Már a hajóállomásra találkoztunk ilyenképpen a Helsinkit annyira jellemző higiénával és tisztasággal. A város ragyogóan tiszta, kényelmes és modern, azt is mondhatnánk, mint egy összkomfortos lakás, most épült házban. A mai Helsinkit boszorkányos gyorsasággal husz esztendő alatt teremtettkék a finnek s a cári idők Helsingforsára csak a jellegzetes barakkszerűen hosszukás, egyszemeletes zöldre festett falazak emlékeztetnek, amelyek közül még pár ittmaradt mutatóba. Lehet, ezekben a faviskókban szövedtek a merész álmok az önálló, szabad és független finn köztársaságról. Ilyen régi emlék még egy van itt: az ütött-kopott egyfogatu droshkék, amelyek elé kicsi, de izmos lovak vannak fogva. Nappal nem igen mutatkoznak, többnyire csak éjszaka merészkednek ki az utcára és legnagyobb részük szerelmes párok használatjára, akiknek nem sietős az útjuk. A modern Helsinki utcáin nappal jól fűtött autobuszok, kellemesen temperált levegőjű villamosok közlekednek, a kapuzárak és liftek mindenütt önműködők, a szemetet minden emeletről csöppelével továbbítják az udvaron lévő gyűjtőtartályba, az egyszobás lakásokba is frigidaire van beépítve a falba, — egyszóval a technikai civilizáció minden kényelme élvezhető itt, de ha a csavargó riportter északi különlegességeket után akar kutatni, a város architektúrájára nem érdemes időt fecsérelnie. Hajszálra ugyanaz, mint Bécs, Berlin, Párizs, London, vagy Newyork modern negyedei. Kamaszveit élő századunk rákényszeríti egyenruháját a világra.

Tulajdonképpen nem finn specialitás, a számszédos skandináv államokban is így van; több a nő, mint férfi. Szízalékban kifejezve például Helsinkiben harminc a hölgyek hávára és ez természetesen erősen megváltozik a város életében. A kevesebb fizika' erőteljesítmenyt igénylő munkaköröket majdnem kivétel nélkül nők töltik be. Vilmoskalauz, pincér, liftes boy, jegyszédő, borbély, majdnem kivétel nélkül mind nő és egy sereg boltot vagy bankot kell bejárni, amíg férfiségedet, vagy hivatalnokot talál az ember.

Helsinki középeurópai értelmében, tekintettel az alacsony árfolyamu finn márkára, rendkívül olcsó város. Csésze reggeli teljes kávé, egy édes lepényvel, még a legelőkelőbb kávéházban is 2.75 márka az átlagára — tehát 10 lej. A nagy szállók éttermeiben csak az előkelő külföldiek étkeznek, egyébként mindenki a „Hock” és „Elanto” nevű szövetkezetek Kaffee-Restaurantjait látogatja. Minden forgalmasabb utcában van belőlük kettő-három. Finom ízűessel berendezett helyiségek és lunch és supé mellett mindegyikben szalónezekak sző-

939. JULIUS 4.

ek

Strang rendkívüli...
válaszát a legutóbbi...
atokra.
agaskodik semle-

Azzal a hirrel kap...
ol-francia-orosz szar...
almával Hollandia...
is szoba került, hol...
a leghatározottabban...
ól a hirtől a a hol...
a napilapokból ér...
nyomatékosan...
goruan ragaszkodók...
ségéhez és teljesen...
agát az európai bo-

dzsu támadás...
nyékén a szov-...
k ellen

(or.) A japán-mand-...
Nortól délkeletre a...
ett szovjet-mongol...
ellentámadásba men-...
re is és nagy veszte-...
ségnek. A motoriz-...
ott szovjet-mongol...
egy 3000 volt és je-...
rültséget okozott.

(av.) A kwantungi...
zavu közlemény sze-...
tegnap támadást in-...
ellen.

mongol-mandzsuriat...
a hivatalos jelentés...
a japán csapatoknak...
Nomohan tartományt...
mongol csapatokat...
es szélességben vizs-...
a Khala folyóig. A...
egy Csiang Csin kö-...
ok husz szovjet tar-

összeül...
ment

A törvényhozó há-...
ék munkájukat.

Thelis el-...
kait vizsgáló...
ság

délután összeült az a...
angol tengerelati-...
kivizsgálói. A bizott-...
marad együtt, hogy...
ghallgatásán fényt...
sztrófa okaira. Egy-...
yedésének színhelyé-...
állott ki, hogy meg-...
munkálatait.

rodás...
a japán...
ok miatt

A fuceui amerikai...
zának japán repté-...
bombázásáról írva, a...
gallapítja, hogy ez...
ny sorozatnak, ame-...
keleti amerikai var-...
k. A lap a japán re-...
akrobatáinak neve-...
em vetnek véget az...
nak. Miért nem küld...
abb egy telefonüze-...
merikai közvélemény...
mennyiben egyetlen...
melyik amerikai épü-...
a válasz.

és Lapkiadó R. T...
Baron L. Pop 14...
18-60.

MPRIMAT

Armand Calinescu miniszterelnök,

aki belügyminiszter, nemzetnevelésügyi és nemzetvédelmi miniszter egy személyben az összlakosság megalégedésére és az ország javára töltötte be hivatalát

A rohanó események sodrában megállunk egy percre Armand Calinescu, a megújított Románia nagy miniszterelnökének személyénél, aki a konstruktív munkájával és fölényes intelligenciájával, mint a trón első tanácsosa, a legnehezebb történelmi pillanatokban a normális útra vezette vissza az országot.

A munka és az eredmények jelzik az új Armand Calinescu miniszterelnök alkotó tevékenységének. Néhány nappal ezelőtt a megújított Románia első parlamentjének tagjai meleg és méltó ünnepségekben részesítették a miniszterelnököt. Ez alkalommal Vaida Sándor, Argetoianu és Mironescu, három királyi tanácsos rajzolt szép portrékat köszöntő beszédében a miniszterelnökről. Az alábbiakban a három beszédet közöljük, amelyek a legméltóbban jelölik ki Calinescu miniszterelnök helyét a román történelemben.

Vaida Sándor beszéde Calinescu miniszterelnökről

Szeretett Miniszterelnökünknek a parlamentben tartott nagy beszédének hatása alatt mély megilletődéssel bátorodom ma Önökhöz szólni.

Hónapokon keresztül szinte szubjektív fájdalmat éreztem, amikor baráti körben, mert a nagy nyilvánosság előtt nem tehettem, meg kellett ömlednem azok előtt, akik nem értették meg Öt. Gyengeséggel, befolyásolhatósággal vádoltak, mondván, hogy elbűvölt engem Armand Calinescu ügyessége. És va-

lóban, uraim, a tegnapielőtti beszéd alkalmával alig tudtam visszatartani magam attól, hogy tapsoljak, mert kerülni akartam a látogatást, hogy az elnöki székből én adom meg a jelt az ünneplésre. Természetes, hogy önökhöz hasonlóan végül én sem maradhatam ki az ünneplők sorából. Itélőképesse-gemnek és az általam felállított jóslás bizs-ke beigazolásának láttam ezt az ünneplést. Megbizonyosodtam arról, hogy emberismeret most sem tévesztett meg és teljes mértékben helyes és igazolt volt. (Taps.)

Uraim! Az emberiség nemcsak a mi hazánkban, de a világ összes országaiban nagy válságon megy keresztül. A háború fordított arányú kiválasztódást eredményezett. Felsőbbrendű emberek helyett alacsonyabbrendűeket hozott felszínre és a világ összes nemzetének ifjúsága elvesztette egyensúlyát. Ez az egyensúlyhiány nemcsak biológiai természetű, hanem megnyilvánul az értelem és az erkölcsi érzelm terén is.

A zűrzavar olyan nagy volt a mi hazánkban is, hogy egyetemi tanárok és tanársegédek veszítették el egyensúlyukat a Rőzhangulat nyomása alatt. Keveseknek adatott meg az ellenállani tudó egyéniség hatalma.

(Világ tükre folytatása)

rakoztatja a közönséget. Három tál ételből álló lunch 8—10 márka (130—133 lej), ötfogásos supé 11—13 márka. Mindenütt olyan elegáns tálnak, mint a legelőkelőbb vendéglőben. Az étkezés Helsinkiben órárend szerint történik. 8—11-ig reggeli, 10—14 lunch, 14—20 Midag. 20—23 Supé. Így vannak beosztva az étlapok is. Kimondott kávéházi élet csak a lunch és supé idejében van. A nálunk ismert uszonaidőben üresek a kávéházak, amelyek egyébként két csoportra oszthatók: a „Nissen” és „Primula” nevű kávékereskedelmi vállalatok kis kávéházaira, valamint a már előbb említett két szövetkezet Kaffé-Res-taurantjaira, amelyek azonban nem kimondott kávéházak. A Nissenek és Primulák viszont tekintettel arra, hogy egy hely-ségben vannak a kávéüzlettel — este hat-kor zárnak.

Helsinkiben a legnagyobb neveletlen-ségek közé tartozik valakit a kora reggeli

Nemcsak a politikára gondolok, hanem a művészetre, az irodalomra is, ahol az örültség korszaka után csak azok kezdenek megmutatkozni a gyógyulás jelei. (Taps.)

Politikai életünkben is el kellett jönnie a gyógyulásnak. De honnan? Hol volt az az egyéniség, akiben megvolt az árammal való szembezállás magasabbrendű bátorsága?

Es akkor megjelent Öfélése a király, aki a kezdeményezés élére állott. (Hosszas taps.) Öfélése nemcsak világlátásáról és az uralkodó családok ősi tapasztalatairól, hanem rendkívüli polgári bátorságról is tanúságot tett. Am a legerősebb királynak, a legerősebb egyéniségnek, a legzenialisabb és legelőrelátóbb szociológusnak munkája is csak akkor sikerülhet, ha megértő segítőtársra talál, aki szándékait megvalósítsa.

Es akkor alakult meg a boldogemlékezteti Miron Cristea patriárka első kormánya. A patriárka, vállalva az egész felelősséget, az ország élére állott és mellette megnyugvással láttuk Armand Calinescut, amint munkába kezdett. (Hosszantartó taps.) Armand Calinescuban az előrelátás, a ragyogó politikai iskolázottságon kívül megvolt a jellemnek az a határozottsága, amely egy pillanattal sem habozott feláldozni mindent, létét, életét, ha az az ország érdekeit szolgálja. (Hosszantartó taps.)

Argetoianu királyi tanácsos méltatja a miniszterelnököt

Vaida Voevod királyi tanácsos azokról beszélt, akik az ország jelenlegi és jövőbeni felelősséget viselik. Engedtesse meg nekem, hogy azoknak nevében beszéljek, akik a tegnapi nap felelősségét vállalták és akik remélik, hogy ha kismértékben is, de részük lesz a jövő vállalásában is.

Miniszterelnök ur! Engedje meg, hogy az ország szénatásának őregei nevében tolmácsoljam önnek hűséges és mély háláérzetünket. Fogadjon csodatunkat bátorságáért és megbecsülésünket az Ön által vállalt felelősségek miatt. Engedje meg, hogy remény-ségünket fejezzük ki az Önben rejtőző energiák iránt, amelyekből még nagyobb eredményeket várunk a jövőben.

Engedjék meg, hogy a mai ünnepbe valamelyes személyes jelleget vigyek. Politikai karrierem során mindig tartózkodtam a személyes jellegetől. Így kezelem a lehetőségek határain belül objektíven maradni.

Huszonöt esztendő telt el azóta, miniszterelnök ur, hogy először választottak be az ország törvényhozó házába. S huszonöt éven keresztül egyazon eszmét szolgáltam. Sok-szor voltam éles bírálat tárgya, mondván,

órákban, mielőtt még feltételezhető, hogy elolvasta volna reggeli postáját, telefonon felhívni, vagy a hivatalában felkeresni. Nem illik idegen embertől tüzet kérni, vagy megkérdetni, merre van valamelyik ucca, mert felvilágosításokat adni a forgalmi rendőr feladata — és főleg nem illik idegen emberekkel személyes ügyekről beszélni. Példa: kiadó butorozott szobát kerestem egy ur családnál. A háziasszony nem beszélt idegen nyelveket, csak pár szót németül s felkért, jöjjenek el délután megint, addigra odakéretti tolmácsának a fivéréit, akivel megtárgyalhatok mindent. A szoba egyébként nem felelt meg, de délután mégis visszamentem, mert kíváncsi voltam,

Es megadatott látnom, amint tapasztalt öregek, szinte az összes középkorúak, az egész fiatal generáció értékelték Armand Calinescu intézkedéseinek áldozatkészességét és értelmi világosságát. A mi fiatal miniszterelnökünknek sikerült kitaró munkával, lépésről lépésre haladva, eljutni oda, hogy megteremthette a nemzeti szolidaritás eme frontját, amelynek közös munkájából a holnapi Románia dicsősége kell, hogy sarjadjon. (Taps.)

Armand Calinescu még egy dologgal vitta ki mindannyiunk csodatát. Megteremtette a holnapi román típusát.

Uraim, melyik ez a típus? Az új román típusának kialakítása nemcsak nekünk, öregeknek, de még neki is nehéz lelki feladatot jelentett. Mert a holnapi románnak integrá-lis románnak kell lennie. Ha létezni akarunk, elsősorban azt kell szeressük, ami román. (Taps.)

Calinescu uram! Sok ellensége volt és van talán még ma is, mint ahogy sokan vannak olyanok, akik nem értik meg Önt. Szent azonban a meggyőződés, hogy számuk napról-napra csökken, hogy közeledik a nap, amikor az egész hálás ország üdvözölni fogja Önt azért az áldozatért és intelligenciáért, amelyet az ország érdekeinek szolgálatába állított. (Nagy taps.) Kívánom, hogy gyenge testalkatának, de annál ragyogóbb értelmi készségének energiája és munkaereje a jövőben se lankadjon. És még valamit kívánok Önnek. Ha valaha mégis utolérné az új-latin népeknél szinte tragikus hagyományt jelentő számkivetés, tudja megbékéltten elviselni a fájdalmat, mert biztos, hogy a román nép története nevével fogja jegyezni ama dicsőséges figurák közé, akik egy nehéz pillanatban megmentették a nemzet létét és jövőjét. (Hosszantartó taps.) Adja az Ur, hogy öreg korban örömmel gondoljon vissza múltjára és megbékéltten mondhasza: Értékes munkát végeztem népemért. (Hosszantartó taps, a képviselőház állva ünnepli a miniszterelnököt.)

hogy egyik pártból a másikba léptem. Am én, uraim, soha nem árultam el hitemet. Meg kíséreltem azt az országban létező összes organizációk segítségével megvalósítani. Mondhatnám az egyedüli és elhagyatott hive voltam a rend és tekintély-kormányának, ellen-tében a hazugság és demagógia egymást váltogató kormányaival szemben. Talán az a tény, hogy nem töltöttem huszonöt esztendőt az ország határain kívül, engedte meg nekem, hogy számot vessek az ugynevezett demokratikus frázisokban rejtőző képmutá-tással, amely a sokak és a buták uralmának nevezte magát a kevesek és az okosok ellen. Vándorként jártam házról-házra, családtól családig, hogy meggyőzzek, hogy átalakít-sak, mindenhol azonban kiábrándulás várt. Kilenc esztendő kellett elmuljon, amíg hitem győzedelmeskedését megélhettem és most engedjék meg uraim, egy 25 éven át izolált embernek, hogy kifejezhesse boldogságát, amiért végül annyi sok barát között ülhet, akik hozzá hasonlóan érznek és gondolkod-nak. Mert a mai ünnep több, mint egy ember ünnepe. Egy egész rendszert ünneplünk ma. És az én Calinescu barátom — merem Öt ba-

rátomnak nevezni mert annak ellenére, hogy ellenfelek voltunk, tehát különböző pártok tagjai, akit sohasem támadtam és akit sohasem támadott, mintha sejtettük volna, hogy egyszer ugyanazt az oltárt fogjuk szolgál-ni, — engedje meg, hogy poharamat egészségére írítsem, hisz minden másról majd Ö gondoskodik. Az Ur adjon neki erőt, hogy mindazt megvalósíthassa, amit mi neki kívánunk. Részünkről, az ország részéről és királyja részéről Armand Calinescunak pa-rancsbéli megbízatása van. Ahogy én Öt is-mérem, dicsőségére fog szolgál-ni.

Mironescu üdvözlő szavai

A miniszterelnök volt munkatársá-nak minőségében állók Önök elé és úgy ér-zem, hogy a visszaemlékezések hatása alatt egészen megfiatalodom. Megadatott nekem az a boldogság, hogy munkatársá lehettem egy nehéz kormányzás nehéz minisztériumá-ban, a belügyminisztériumban. Már akkor mély barátság és bizalom elszakíthatatlan szálai fűződtek közénk és ez a barátság mind a mai napig sohasem okozott egyi-künknek sem csalódást. Alkalmam volt a mi fiatal miniszterelnökünkben azt a személyt meglátni, akiben rendkívüli értelem, rendki-üli energiával párosul. Ez a két tulajdonság a legmélyebb csodatámat váltotta ki és ezeknek köszönheti pályafutásának Önök ál-tal is ismert rendkívüli eredményeit.

Aki vissza tud emlékezni arra, ami hazánk ban az utolsó időben történt, az megállapít-hatja, hogy országunk nagy veszélyen, a be-ső felbomlás veszélyén ment keresztül éppen akkor, amikor nemzetközi szempontból sőtét viharfellegek lepték el Európa egét és amelyek közvetlen veszélyt jelenttek hazánk számára. Ebben a sorsdöntő pillanatban Öfel-sége II. Károly király mély bölcsességgel ragadta meg az ország kormánykerékét, hogy biztonságot teremtsen számára. Maga köré gyűjtötte mindazokat az államférfia-kat, akik hajlandók voltak együttműködné az állam megmentésének művészen. Termé-szetes volt, hogy követtük hívó szavát, mert egységre és egységes parancsra volt szük-ség ahhoz, hogy szembe tudjunk nézni a le-selkedő veszéllyel.

Amikor a trón köré gyülekeztünk, hogy megmentsük az országot, két dolog adatott meg: az egységes és az egységes vezény-szó. (Nagy taps.) A mi hivatásunk csupán az volt, hogy mozgásba hozzuk az országot reformáló gőpezetet és amidőn az új alkot-mányt kihirdették, visszavonultunk és átad-tuk helyünket a fiataloknak, akiknek az volt a hivatásuk, hogy az ország átalakításának nehéz művét betetözzék.

Ennek a fiatalagságnak, amely már régebben kivételes energiával indította meg az ország újjáépítésének tevékenységét, legkiválóbb fi-gurája Armand Calinescu, a jelenlegi mi-niszterelnök volt. (Hosszas taps.)

A miniszterelnök számtalan bizonyítékát adta kivételes tehetségének és annak, hogy hivatott megvalósítani az Öfélése által kez-deményezett művet. Rövid idő alatt a leg-különbözőbb terepmunkokon, a belügyminisz-tériumban, a nemzetnevelési minisztérium-ban, a nemzetvédelmi minisztériumban és vég-gül a miniszterelnökségen, tehát az összes állami feladatok koncentrálsa útján bizo-nyította be, az egész ország megalégedésére, nagy elhivatottságát.

— Na hallja — válaszolta — méltatlan-kodva — a papírjait megvizsgálni nem a háziasszony dolga, hanem a rendőrsége.

A finnek rengeteget isznak és kegyetlen-ül bírják az italt. Vendéglőben, mulatóban megfigyeltem, amint magános urak szép csendesen kiürítenek pár üveg erős francia konyakot s utána olyan józanul távoznak, mintha fagyaltot ettek volna. Táncos he-dyliségben tilos a szeszkimérés és délelőtt a kávéházakban is. A prohibíció csak négy esztendeje törölték el. Népszavazás döntött ebben a kérdésben és az alkohol barátai nyertek.

Kekkonen belügyminiszter nemrég egy képviselőházi interpellációra adott válaszá-ban kijelentette, hogy az elmúlt esztendő-ben összesen 224 emigráns kapott beuta-zási engedélyt az országba, 37 már tovább vándorolt, 187 még Helsinkiben él. Meg-említendő, hogy ez az egyébként boldog ország bevándorlásra nem alkalmas, mert azt a hatóságok elvi alapon nem engedé-lyezik. (A. L.)

Nem kell külföldre menni

Gyomor-, vese- és hólyagbántalmaknál, gyógyhatása világhírű. Gyönyörű fekvés, fenyvesek között.

Junius 10-16-11 nvtiva

BIXAD

Románia Karlsbadia

Prospektust küld kívánatra Direcțiunea

Băilor Bixad, jud. Satu-Mare.

„Ninc
dolo

Belgium

Brüsszel, jú
lefolyt idegen
Laveley volt
berális képvis
niere Heure"
bek között a k
„A jó embe
nyomó többsé
spontán gyűlő
mert az illető
hez tartozik.
bizonyos körü
számu zsidó

A ten

Knit

Párizs, júliu
világhírű ame
irt a Hearst-la
dik Birodalom
rői, akik „vizu
tok sinylődnék
gerek utjain".
bi számában k
többek között
za:

„A vizsgálat
tette, hogy cs
alatt 18 óceánj
fiak, asszonyok
Európából és
onnan, ahová i
Ezek a vánd
szállnak, de ho
Egyszerien elt

Minteg
a ko
mű
ál

Az állampo

Cluj, július
lampolgarsági
vény egyik me
tulajdonosok,
sági tagok, cé
lampolgarsági
abban a tekint
legesen megsz
lás a cégjegyzé
kedésén alapul
polgárok fogla
kedelemmel és
polgársághoz
vizió során elv
rosok és kere
tők.

Ezt a felülv
iparkamarák
táskörébe tart
és nyilvántart
felülvizsgálás
vagy az elmul
dó első hónap
hívéve a koloz
hatáskörébe e
most kezdette
és vállalati ve
zetének felülv

Az a tény, h
csak most fog
a kamara terü
donosokra néz
teremtett. M
iparkamaráin
lása külön ille
a kolozsvári k
dó cégtulajdo
keny illetékeke

„Nincs megvetendőbb és lealázóbb dolog, mint az antiszemitizmus“

Belgium volt igazságügyminiszterének cikke egy brüsszeli lapban

Brüsszel, július 4. A belga kamarában lefolyt idegenügyi vita kapcsán Victor de Laveley volt igazságügyminiszter és liberális képviselő cikket közöl a „La Dernière Heure“ című lapban, amelyben többek között a következőket írja:

„A jó emberek, akik minden népnek tulajdonított többségét alkotják, nem ismerik a spontán gyűlöletet valaki ellen, csak azért mert az illető más fajhoz, vagy felekezethez tartozik. A demagógok azok, akik bizonyos körülmények, nyomor, vagy nagy számú zsidó jelenlétének kihasználásával

— beleölték az emberekbe ezt a gyűlöletet. Belgiumban azonban nincs helye az ilyesminek.

Nem ismerem megvetendőbb és lealázóbb dolog mint azt, amikor egy egész népet egy védtelen kisebbség ellen uszítanak és igazolják. Meg vagyok győződve arról, hogy ha netalán a mi országunkban is felütné a fejét ez a borzalom, minden belga ember, akinek helyén van a szíve, egy emberként fog megmozdulni, hogy megsemmisítse ezt a fertőt.“

A tengeren bolyongó emigránsok tragédiája

Knickerbocker megrázó riportja a menekültek sorsáról, akiket kétszeresen is kifosztottak

Párizs, július 4. H. R. Knickerbocker, a világhírű amerikai újságíró cikksorozatát írt a Hearst-lapok megbízásából a Harmadik Birodalom azon áldozatainak helyzetéről, akik „vizum és pénz nélkül, mint állatok selymölőnek senkiországok és senkitengerek útjain“. A Neue Tage-Buch legutóbbi számában közli az első cikket, amely többek között a következőket tartalmazza:

„A vizsgálat, amit lefolytattam, kiderítette, hogy csak az utóbbi hatvan nap alatt 18 óceánjáró, 5627 menekülttel — férfiak, asszonyok és gyermekek — indult el Európából és vissza kellett, hogy térjen onnan, ahová indult.

Ezek a vándorok valahol majd partraszállnak, de hogy hol, ezt senki sem tudja. Egyszerűen eltűnnek a jelentésekből és

listákból. Mert a legtöbbször „illegális“: ami azt jelenti, hogy szegények. Pénzzel eleget tudnának tenni a törvénynek. Legtöbbszörnek valamikor volt pénze. De mindannyiukat kisajította a náci-prés és most teljesen kifosztottan bolyonganak.

Egyeseket másodszer is kirabolták az uton: a hajók kapitányai és más személyzetei. Az egyik hajón a kapitány közölte az utasokkal, hogy nincs víz. Hogy vizet kapjanak, 1000 dollárt kellett összegyűjteniük — ékszerben, órákban és más értéktárgyakban. Ezután azt közölték velük, hogy nincs mit enni — amíg újabb 2500 dollárt szolgáltatnak be. A vége az volt, hogy mindenki, ami volt, pénzüket és értéktárgyaikat az utolsó darabig, a kapitány zsebébe került, összesen 5000 dollár értékben. Ezután egy fillér nélkül partra tették őket.“

Mintegy hárommillió lejre fognak rugni a kolozsvári iparkamara területén működő zsidó cégtulajdonosok állampolgársági felülvizsgálásának illetékei

Az állampolgársági igazolásnál le kell fizetni a teljes cégbejegyzési illetékeket is

Cluj, július 4. (Az Uj Kelet tud.) Az állampolgársági felülvizsgálásról szóló törvény egyik mellékhatása volt a zsidó cégtulajdonosok, részvénytársasági igazgatói tagok, cégjegyzők és fiókvezetők állampolgársági helyzetének megállapítása abban a tekintetben, hogy ezt a jogot véglegesen megszerezték-e? Ez a felülvizsgálás a cégjegyzési törvénynek azon az intézkedésén alapult, hogy csak román állampolgárok foglalkozhatnak iparral és kereskedelemmel és így mindazok, akik állampolgársághoz nem jutottak, vagy azt a revízió során elvesztették, nem lehetnek iparosok és kereskedők, vagy vállalati vezetők.

Ezt a felülvizsgálást a kereskedelmi és iparkamara hajtották végre, amelyek hatáskörébe tartozik a cégjegyzések vezetése és nyilvántartása. Az iparkamara ezt a felülvizsgálást az egész ország területén vagy az elmúlt évben, vagy az idei esztendő első hónapjaiban végre is hajtották — kivéve a kolozsvári iparkamarát, amely hatáskörébe eső három megye területén most kezdte meg a zsidó cégtulajdonosok és vállalati vezetők állampolgársági helyzetének felülvizsgálását.

Az a tény, hogy a kolozsvári iparkamara csak most fogott hozzá a felülvizsgáláshoz, a kamara területén működő zsidó cégtulajdonosokra nézve gyökeresen új helyzetet teremtett. Mig ugyanis az ország többi iparkamaráinál az állampolgársági igazolása külön illetékek lerováásával nem járt, a kolozsvári kamara területén működő zsidó cégtulajdonosoknak már igen jelentős költségeket kell lefizetniük.

1939 április elsején ugyanis életbelépett a bélyegtörvény negyedik szakaszának 30-ik pontját módosító új törvény, amely a cégjegyzési illetékeket a következőképpen módosítja:

Az egyéni cégek bejegyzésénél 132 lej bélyegilleték rovandó le. A társas cégek — beleértve a részvénytársaságokat is — cégbejegyzési illetéke a vállalati alaptőke nagysága szerint változik. Mig 1939 április elseje előtt a társas cégek bejegyzési illetéke volt, 5—10 lejen aluli alaptőknél 264 lej volt, 5—10 millió lej között 1320 lej és tízmillió fölül 2640 lej, addig az április elseji törvényt módosított ezt az illetéket a következőképpen állapította meg: egymillió lej alaptőkéig 270 lej, 1—5 millió lej között 600 lej, 5—10 millió lej között 1200 lej, 10—20 millió lej között 2.000 lej, 20—40 millió lej között 3 ezer lej, 40—80 millió lej között 4 ezer lej és 80—150 millió lej között 10 ezer lej a cégbejegyzés bélyeg illetéke.

Ugyanakkor azonban az 1939 április elsejei bélyegtörvény-módosítás azt is kimondja, hogy mindazon esetekben, amikor a cégbejegyzésben bármilyen módosítást, vagy megjegyzést (mentüme) eszközölnek, a cégbejegyzési illetéket ugyanannyi le kell fizetni, mintha egy új céget jegyeztetnének be.

Ez az utóbbi intézkedés pedig az állampolgársági igazolásra is kiterjed, vagyis akkor, amikor egy zsidó cégtulajdonos végleges állampolgársági helyzetét az iparkamara előtt igazolja, le kell rója a cégbejegyzés fentebb felsorolt bélyegilletékét is. Így például az a társas cég, amelynek alaptőkéje meghaladja az ötmillió lejt, 1200 lej bélyegilletéket köteles zsidó igaz-

gatósági tagjai végleges állampolgársági bizonyítványának felmutatásánál befizetni.

Mint hogy 1939 április elseje előtt az ilyen „megjegyzések“, mint aminő a végleges állampolgársági helyzet igazolása is, teljesen bélyegilletékmentes volt, s mivel a kolozsvári kamarán kívül a többi kamarák az állampolgársági felülvizsgálást még 1939 április elseje előtt, tehát az új törvény életbeléptetése előtt megejtették, egyedül a kolozsvári kamara területén lakó zsidó cégtulajdonosok kerültek abba a helyzetbe, hogy az állampolgársági igazolásánál a teljes cégbejegyzési illetéket is le kelljen róniuk.

A kolozsvári kamara a bélyegtörvényben megállapított cégbejegyzési illetékek kívül még egy külön illetéket is szed, mely az egyéni cégeknél 229 lej, a társas cégeknél 354 lej. Ehhez az illetékhez járulnak még az előbb említett cégbejegyzési bélyeg illetékek.

Abban az esetben, ha egy cégnek több olyan tulajdonosa, vagy vezetője van, akik állampolgársági revízió alá estek és így a most megkezdődött kamarai felülvizsgálá-

son állampolgársági helyzetüket igazolni tartoznak, a cégbejegyzési illetéket a kamara csak egyszer számítja fel. Érthetőbben: nem kell ugyanannak a részvénytársaságnak minden egyes zsidó igazgatósági tagja, vagy cégjegyzője után külön-külön lerónia a cégbejegyzési illetéket. Ez azonban csak arra az esetre vonatkozik, ha az illető vállalat összes zsidó vezetői, vagy tulajdonosai állampolgársági helyzetét egyszerre igazolja, tehát a cégjegyzébe is egyszerre vezetik be az igazolást. Ha ez az igazolási eljárás több alkalommal, tehát megszakítással történik, akkor már újabb cégszöveg-bejegyzésről van szó és így az illetéket ismét le kell fizetni.

Hozzávetőleges számítás szerint mintegy három millió lejre fog rugni az az összeg, amelyet a kolozsvári iparkamara területén működő cégek tulajdonosai és vezetői a most megindult állampolgársági felülvizsgálás során kamarai díjakban és cégbejegyzési illetékekben be fognak fizetni. Ennek az összegnek jórésze természetesen a kolozsvári székhellyel működő vállalatokra esik. (T—r.)

Mit mondott Chamberlain az angol munkáspárti delegációnak az orosz-angol megegyezésről?

Az angol munkáspárt lapja az orosz paktum késedelméről. „Finnországból német repülőgépek percek alatt Leningrád felett lehetnek“

London, július 4. Chamberlain miniszterelnök a napokban hosszabb kihallgatáson fogadta a munkásmozgalom vezetőit, akik előtt nyilatkozott a külpolitikai helyzetről, különösen a moszkvai angol követnek adott utasításokról.

Hogy a miniszterelnök miket közölt a küldöttséggel, arra a munkáspárti Daily Herald másszori cikke enged következtetni. A lap szerint az angol-orosz paktum megkötése e hétre várható. A munkáspárt embereinek az volt a benyomásuk, hogy az új utasítások Oroszországot jogos kívánságait mégis kielégítik.

A szovjet — írja az idézett újság — soha nem fokozta fel igényeit és kezdetől fogva ugyanazokat a feltételeket terjesztette az angol kormány megbízottai elé. Mindig arról volt szó, hogy minden hátsó ajtó reteszelve legyen el és ne legyen sem kibúvó, sem ki-magyarazkodás. Az angolok huzták-halogatták a dolgot, nyilván attól való félelmükben, hogy Oroszországnak az a titkos célja, hogy Anglia segítségével visszaszerzik az egykori észak-tengeri tartományokat. Ez persze felesleges félelem volt. Ha Oroszország ezt akarta volna, akkor a szovjet emberei nem fektettek volna olyan nagy súlyt, hogy a Balti-államok függetlensége számára brit garanciákat szerezzenek. Egy orosz közmondás szerint „hét-szer meg kell mérni a posztot, mielőtt az ember levágná“. Magában a tény, hogy Oroszország értékálló szerződés megszövegezését kívánta, jelenti a szovjetnek Anglia iránt érzett bizalmát és hisz az angol ígéret teljesítésében. Ha Oroszország nem lenne ebben, akkor a szerződés szövegére nem kellene különös súlyt helyeznie.

A Daily Telegraph hozzátesszi:

Megdöndölő, hogy Finnországból német néhány perc alatt elérhetik Leningrádot, Észtországból pedig félóra alatt. Csak természetes tehát, hogy az oroszok a határállamok függetlenségére miért olyan féltékenyek.

Felhívás a XXI-ik cionista világkongresszusra küldendő delegátusok megválasztása tárgyában

Alulírott választási biztos ezennel közhírré teszem, hogy:

1. A kongresszusi választás dátuma 1939 év július hó 16-ika, vasárnap.

2. A választás helye a Zsidó Nemzeti Szövetség helysége, str. Memorandului 13, időpontja 1 óra ebédszínettel, reggel 9-től délután 6-ig.

3. szavazati joggal bír minden igazolt sékel tulajdonos, aki folyó évben sékelét kiváltotta és 18-ik életévét betöltötte.

4. A választók névsora július 4-től kezdődően július hó 10-ig a Zsidó Nemzeti Szövetség irodájában közzélemle tétetik és az a hivatalos órák alatt megtekinthető. A névjegyzék elleni felszólalások július 12-ig eszközölhetők a helyi választóbizottság előtt. E terminus után semmi nemű reklamáció nem vétetik tekintetbe.

5. A választás titkos és közvetlen. Az eredmény kihirdetése nyilvános. Mindenemű pótló felvilágosítást a Zsidó Nemzeti Szövetség irodája ad.

Léb Ödön
választási biztos.

Az angol népszövetségi liga a Fehér Könyv ellen és a zsidó menekültek bevándorlásáért

A Liga elnökségének határozati javaslata Palesztina és a menekültek ügyében

London, július 4. Az angol népszövetségi liga július 7-én, Birminghamban kezdődő 20. évi konferenciájának napirendjén határozati javaslat szerepel Palesztinára és a menekültügyi kérdésre vonatkozólag. A Palesztináról szóló rezolúciót a liga elnöksége terjeszti elő és az a többek között a következőket tartalmazza:

Tekintettel arra a tényre, hogy számos, már Palesztinában élő zsidó család abban a helyzetben van és kifejezte azon akaratát, hogy a náciuralom alatt álló országokból kiűzött rokonaiak létfenntartásáról gondoskodjon és tekintettel arra, hogy ezen menekülteknek a bevándorlása nem jelent terhet Palesztinára, az ország gazdasági és politikai jövője szempontjából — az angol népszövetségi liga nagytanácsa azzal a kéréssel fordul az angol kormányhoz, hogy haladéktalanul engedje meg ezen elemek számára a Palesztinába való bevándorlást, hogy együtt lehessenek családjaikkal és tegye ezt az 1939 májusban kibo-

csátott bevándorlási kvóta keretein kívül.

Tekintettel a parlament és más tényezők által nyilvánított és elterjedt felfogásra, mely szerint a kormánynak a Fehér Könyvben vázolt politikájú nem felel meg azoknak a kötelezettségeknek, melyeket Anglia a mandátumban vállalt magára, a népszövetségi liga nagytanácsa a következő követeléseket állítja fel:

1. A mandatárius kormány álljon el minden intézkedéstől vagy lépéstől a Fehér Könyvben vázolt politika végrehajtására vonatkozólag, mindaddig, amíg a Népszövetség mandátum-bizottsága és a Népszövetség tanácsa nem nyilvánította véleményét arra nézve, hogy ez a politika összhangban áll-e a mandátummal.

2. A mandátum-bizottság hozza nyilvánosságra jelentését még július havában, hogy az angol parlament, mielőtt szabadságra menne, informálva legyen egy olyan kérdéssel, amely oly vitálisan érinti Anglia becsületét.

Capitol Mozdó

A nyár szenzációja!

A nomádok

Óriási cirkuszfilm, szenzációs attrakciókkal!

Főszereplők: HANS ALBERS, FRANCOISE ROSAY.

A film előtt:

Ali Baba és a 40 rabló

Előadások kezdete hétköznapokon: 5, 7, 9, szombat és vasárnapokon: 3, 5, 7, 9 órákor.

Számos kolozsvári háztulajdonos ellen megindult az eljárás az ingatlan-könyvecskék beadásának elmulasztása miatt

Dr. Horvat rendőrkezes újabb figyelmeztetése a rendelkezések benemertartása miatti súlyos következmények ügyében

Csaj, július 4. Az ingatlan könyvecskék nem régen lezajlott beadásával kapcsolatban a kolozsvári rendőrkezes úrra most pótlólag újabb rendelkezést bocsátott ki, amely szerint a rendőrségnek az ingatlan könyvecskék bejelentett minden egyes személynél külön fiát kell készítenie. Ezért július 3-tól kezdődőleg újlag beidézik az illetékes kerületi kapitányságokhoz a háztulajdonosokat. Dr. Tataru Coriolan király helytartó 24567—939. szám alatt engedélyezte, hogy a rendőrség minden egyes ilyen fisa után 1 lej 50 banit inkasszáljon a háztulajdonosoktól, akiket sorrend szerint idéznek be a kerületre, hogy a házukban lakó összes személyekről kitöltésüket ezeket a fiákat. A befizetett összegekről a rendőrség nyugtát ad, hogy elszámolhassanak vele a lakóikkal. Hogy a háztulajdonos, vagy a lakó fizeti ezeket a fiákat után járó 1 lej 50 banit, az a házigazda és a lakó között kölcsönös megegyezés tárgyát képezi.

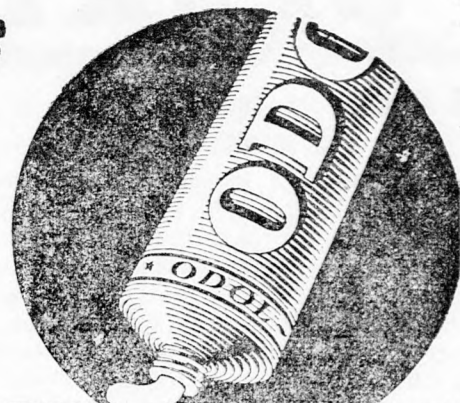
Az új rendelkezéssel kapcsolatban dr. Horvat Josif rendőrkezes úr elmondotta, hogy még mindig jelentős a száma Kolozsváron azoknak, akik többszöri figyelmeztetés után sem adták még be az ingatlan-könyvecskéket. Az ellenőrzéseket ezen a téren a rendőrség megkezdte s a rendelet ellen vétőkről jegyzőkönyvet vett fel, ami azt jelenti, hogy az ügy a bíróság elé fog kerülni.

Nem szívesen folyamodtam ilyen eszközökhöz — mondotta dr. Horvat rendőrkezes — de miután a súlyos büntetésekre is idejében és többször figyelmeztettem az érdekelteket és ennek ellenére sem tettek eleget a rendelkezésnek, kénytelen voltam ellenük az eljárást folyamatba tenni. Igen meg lep engem, hogy Kolozsváron még mindig akadnak olyan pol-

gárok, akik a hatóságok intézkedéseit semmibe sem veszik. Arról is részletesen tájékoztattam annakidején a háztulajdonosokat, hogy az egyes lakásokat emailozott apartament jelzőtáblákkal lássák el. Az eddigi ellenőrzés során megállapítottuk, hogy az érdekeltek egy része végre is hajtott az utasítást, de igen sok papírból és más nem időt álló anyagból készítették el a jelzőtáblákat. Ezekről, miután rövid idő állott rendelkezésre, egyelőre nem vettünk fel jegyzőkönyvet, hanem még újabb tíznapi haladékot adunk. Július 15-ike után azonban újabb ellenőrzést kezdünk meg, s minden mulasztásról jegyzőkönyvet veszünk fel, ami súlyos büntetéssel jár.

A továbbiakban elmondotta a rendőrkezes úr, hogy jóllehet felhívást adott arra vonatkozólag, hogy a kerületi rendőrség által lepecsételt ingatlan-könyvecskék olyan helyen kell lenniük, hogy az ellenőrző közegeknek azonnal rendelkezésére álljanak, igen sok tulajdonos nem tartotta ezt be. Sokat találtak olyant is, akik a házukban történt személyi változásokat nem jelentették be sem a kerületi rendőrségnek, sem pedig a központi rendőrség népesedési osztályánál. A bejelentéseket és az egyes változásokat pedig tudvalegőleg mind a két helyen kell eszközölni s aki csak az egyik helyen jár el, annyit jelent, mintha semmit sem intézett volna el. Ezeket nem veszi a rendőrség figyelembe. Számosan keresték fel a rendőrkezes úrt olyanok, akiknél a kihágást az ellenőrző közegek megállapították. Dr. Horvat rendőrkezes úr éppen ezért felkér mindenkit, hogy ilyen ügyekben nagy elfoglaltságára való tekintettel ne zaklassák hivatalában, mert utólagosan nem áll módjában kivételt tenni. A mulasztás és a hanyagság következmé-

Két sor vakító fehér, egészséges fog

biztos a siker, ha fogai ápolásához a tudományos elvek alapján, előállított fogtisztítószerrel, az ODOL fogpépet használja.

ODOL

nyeit mindenki önmagának tulajdonítsa. Azoknak a névsorát, akik a rendelkezést semmibe sem vették, a kvestor a nyilvánosság elé fogja vinni és a listát közli az összes hatóságokkal.

Végül a házmasterigazolványok ügyét tette szóvá a rendőrkezes úr. Sok házmaster ugyanis a mai napig sem váltotta ki igazolványát. Ezek számára ugyancsak július 15-ig újabb haladékot ad a rendőrség. Ezen az időpontra azonban a mulasz-

tást elkövetőknek még igazolványt sem fognak már adni.

— A harmóniát igyekeztem mindig megteremteni a rendőrség és a polgárság között — fejezte be tájékoztató nyilatkozatát dr. Horvat rendőrkezes úr. Sajnos sokan nem értették meg a legjobb intenciómat sem. Pedig az igazság az — és ezt mindenki tapasztalhatja — hogy, aki a rendeletnek eleget tesz, annak soha nincs bántódása és kellemetlensége.

A zsidó terroristák tevékenysége miatt be akarják tiltani a zsidó bevándorlást?

Az illegális állija elleni lépésekre készül a mandatárius hatalom

Jeruzsálem, július 4. (Rador.) Palesztinán több pontján újabb terror-cselekmények voltak. A közvéleményt a tömeges illegális zsidó bevándorlás is nyugtalanítja. A hatóságok elhatározták, hogy megszigorítják a partok ellenőrzését és azt tervezik, hogy az illegálisan bevándoroltak számát az engedélyezett kvóta terhére írják. Végül radikális intézkedéseket terveznek a zsidó terrorizmus ellen. Szó lehet arról, hogy teljesen betiltják a bevándorlást, ha a zsi-

dók folytatják az izgatásokat és rendezavarásokat.

Jeruzsálem, július 4. Tegnap hajnalban két bomba robbant, amelynek több áldozata van. Az egyik bombát egy száguldó autóra dobták, amelyben több arab munkás foglalt helyet. A merénylet következtében öt arab vesztette életét. A másik bomba-robbanás a város északi részében történt. A hatóságok megtiltották a zsidók uccái közlekedését.

A képviselőház megszavazta a javaslatot, amely szerint az Uralkodó nemesi címet adhat a királyi család volt tagjainak

Miklós herceg számára készült az új törvény

Éljenzéssel fogadta a képviselőház az Uralkodó választ a felírtára

Bucuresti, július 4. A képviselőház ma délelőtti ülése fél 11 órákor nyílt meg. Const. Angheliescu elnöklelte alatt. A miniszteri padosorban Armand Calinescu miniszterelnök, Corneteanu, Traian Pop és Serban Mihail miniszterek foglalnak helyet. Az ülés napirendjén a királyi család anyakönyvéről szóló törvény, a földművelésügyi bizottság jelentésének betérjesztése és a mezőgazdasági termékek értékesítéséről szóló törvény szerepeltek.

Ciordas titkár napirend előtt az előző ülés jegyzőkönyvét olvassa fel, majd Const. Angheliescu Öfelsége válaszbeszédét olvasza fel, a kamara által a trónbeszédre adott válasza. A képviselőház felülva hallgatja végig a beszédet és többször szakítja azt félbe élénk helyesléssel. A beszéd után az elnök a következőket jelenti ki:

— A képviselőház lekésedéssel fogadja a királyi szavakat és teljes szívéből kiáltja: *Éljen, a Király!* (A képviselők felállva tapsolnak.) Majd Angheliescu bejelenti, hogy holnap tartják meg Nicodim új páriárka felszentelésének ünnepségét. A képviselőház 15 tagú küldöttséggel vesz részt az ünnepségen. Ezután kisorsolják a küldöttség tagjait, majd áttérnek a napirendre.

Elsőnek Armand Calinescu miniszterelnök kap szót, aki a királyi család anya-

könyvéről szóló törvény módosításának kérdéséhez szól hozzá:

Ismeretesek önök előtt azok a körülmények, amelyek megváltoztatták Miklós volt királyi herceg törvényes helyzetét. Azóta a dolgok oly értelemben fejlődtek, hogy szültségessé teszik a helyzet megváltoztatását. Az önök elé terjesztett törvényjavaslat Miklós volt királyi herceg kívánságának és Öfelsége testvéri érzelmeinek megfelelő módosítást tartalmaz. Kérem a képviselőházat, hogy ezt figyelembe véve, szavazza meg a törvényjavaslatot.

A képviselőház tudomásul veszi a törvényjavaslatot és az illetékes bizottság hatáskörébe utalja.

Ezután áttérnek a mezőgazdasági termékek értékesítéséről szóló törvényjavaslat vitájára. Mihail előadó felolvassa a bizottság jelentését, amelyet a képviselőház 167 szavattal három ellenében elfogad. A szavazás után elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után Adrian Brudariu felolvassa a bizottság jelentését a királyi család anyakönyvének egyes szakaszait módosító törvényjavaslatot illetően, közölve, miszerint Öfelségét. A Királyt illeti meg az a jog, hogy a királyi család volt tagjainak nemesi címet adományozzon. Ezután a képviselőház megszavazza a törvényjavaslatot.

ETIÉLET

A zsidó hitközség be-
s munkába. Vasárnap
elozsvári ortodox zsidó
lete Weisz Gyula el-
tta az iskolaprogram
ülő tanácskozásait.
k változta az iskolai gy-
lyozva, hogy emellett
ség kapcsolódják bele
amit a kongresszusi
zett. De nehogy az
gát állja, felveti a kér-
érés megoldható álta-
Többek hozzászólása
s különbsézt szempon-
lyeztetre. Javaslataira a
tságot küld ki azzal,
at a szociális bizott-
megfelelő platformot
dása tekintetében. A
olner Mihály, Salamon
Dezso, Meisner Rudolf,
y Miksa. Néhány ad-
zetű ügy letárgyalása
t elhatározta, hogy a
megalkotott alapsza-
jánja és pedig a vál-
tinek megfelelően. A
ére bizottságot jelölték
Dr Goldner Mihály, dr
Hermann, Brisk László,
Salamon Sámson és

egyesület Hochmann
új szegényeket támo-
gyesület a napokban
dolt elhunyt nemeslel-
Jakab emlékének. A
nyitotta meg, megin-
ezve vissza a megból-
szegények és elesettek
és akiben a szegények
ságos atyjukat sirat-
ekkel átszótt mélyen-
s tagjai megrendülten,
A zárószóadás elő-
ufeld Jenőné a kolju-
és temetéseken gra-
selkedésének megszün-
slatot terjesztett elő,
Boros Bernát, Inlig
n, Rubin Jenő, Schwarz
n. Az egylet vezetősé-
szegényes állapota-
lanításával véget fog
lt az új elnök megvá-
et lelkes egyhangúsá-
tüntette ki bizalmá-
áldozatkészségével és
nagy hasznára volt az
elfoglalva az elnöki
spontán megnyilatko-
tet tett, hogy Hoch-
ben kívánja az egylet
améhez az egylet min-
t kérte. A bizottságot
Lajossal, a Poálé Ce-

ESZTŐI ETEK

kedjék bármely nagy-
hez fordulni.
kedjék az összeget,
tüntetésével a követ-
Comunitatea Israelita
Str. Regela Ferdinand

polgári házasságkötés
ban annyiba kerülne,
ak is megfelel. Ugyan-
t menyasszony összes
ok igazságügyminisz-
és diplomáciai utoz
ri házasságkötés he-
szen több hónap kell.
re érdeklődjön a bu-
en, hátha, mint pa-
az angol követésé-
esetben az eljárás is
költséges lenne.

a magyar kereso-
estről jelentik: Kum-
miniszter és felesége
folyamán megérkez-

SPORT

A Bucegi-en lesz az idén a zsidó turisták találkozója

A találkozó időpontja: augusztus 6

Cluj, július 4. (Az Uj Kelet tud.) Közöltük már, hogy a tavaly elsősorban megrendezett zsidó turistatalálkozó sikere miatt a temesvári Kadima turisztaszakosztálya, amely a tavalyi találkozót is rendezte, ezidénre újabb találkozót kezdeményezett, amelynek programját benyújtotta az Erdélyi Makkabi Szövetség vasárnap Temesváron tartott konferenciájára, amelyen a tervet jóváhagyták. Az idei zsidó turistatalálkozó programja a következő:

A találkozó helye a Bucegi hegycsoportban levő Pestera-barlang. A találkozó ideje 1939 augusztus 6-án, vasárnap délután 6 óra.

A találkozóra a zsidó sportegyesületek tagjai csillagura formájában mennek. Az egyesületek tagjai, amennyiben az illető egyesületből több mint ötven vesznek részt a találkozóon, lehetőleg különböző utakon menjenek a Pesterához a résztvevők képességei szerint. A Pesterához vezető utvonalak a következők:

1. Sinaia—Vârful cu Dor 21 km. Piros jelzés. Térképen 1 sz. ut. Könnyű, 6 órai gyaloglás.
2. Busteni—Schiel ut 17 km. Fekete jelzés. Térképen 7 sz. Könnyű, 5 óra gyaloglás.
3. Sinaia—Vârful cu Dor—Bolboci (menedékház)—Pestera. Hosszu, könnyű, de igen szép ut, 8 óra gyaloglás.
4. Sinaia—Piatra arsă 18 km. Kék jelzés. Térképen 3. sz. Eleje meredek, de könnyű szertentén ut, később könnyű, 6 óra gyaloglás.
5. Râsnov—Malaesti—Casa (menedékház) 5 óra. Omul—Pestera 5 óra. Jó jelz. Kék jelz. Kísérő megerősített, de szép, 10—12 óra gyaloglás.
6. Busteni—Jepi mare. Kék jelzés. Térképen 5. sz. Nehezebb, fárasztó ut, 6—7 óra gyaloglás.
7. Busteni—Cerbului—Omul 13 km. Sárga jelzés. 9 sz. ut. Nehéz ut, 7—8 óra gyaloglás.
8. Busteni—Valea Albă—Careiman—Pestera. Zöld jelzés. 6. sz. ut. A legnehezebb ut, 8 óra gyaloglás.

Mindannyi uton a Pestera vasárnap reggel indulással elérhető, de az 5. sz. alatti utat és esetleg a 3. sz. alatti emelített tanácsos két nap alatt megtenni. Menedékház bőven van az utakon is és a Pesteránál is.

A találkozó után az egész társaság a következő kirándulásokat teszi meg, melyen való részvétel azonban nem kötelező:

Hétfőn: Pestera—Bolboci—Dobresti és vissza. Bolboci vagy Pestera. (Nagyszerű, könnyű vándorlás).

Keddén: Bolboci—Pestera—Omul—Bran. (Nagyon érdekes ut, innen autóbusszal elérhető Brassó).

Szerdán: Királykő változat Bran—Admiral—Bran. (gyalog).

Csütörtök: Királykőcsucs—Westwand—Zeresti.

Péntek: Brasov.

Negoi változat: Bran—Fagaras—Cărt (román). Bulea felsőház. Negoiu—Negoiu ház. A zsidó turistatalálkozóval kapcsolatos egyéb felvilágosítást a temesvári Kadima turisztaszakosztálya ad. Levelezési cím: Grünberger Ludovic director Timisoara, Str. Virgil Onitiu 13—15.

Mi újság a sportvilágban?

Aradon az AAC jubileuma alkalmából teniszversenyt rendeztek. A jubileumi teniszverseny férfi egyesét 48 induló közül a bucaresti Erős Géza nyerte, aki a döntőben nagy küzdelem után 4:6, 7:5, 1:6, 6:3, 6:4 arányban győzte le Pusztayt, a kolozsvári TC kiváló játékosát. Harmadik Grünwald Makkabi Nagyváros és Parkas, Hellas Arad lettek. Női egyesben: 1. Poppérné Zizovits Lenke NAC, 2. Liszka NSE Nagyváros, 3. Albertné Gloria Arad és Irgi AAC. Döntő: 6:1, 6:1. A versenyeket ma fejezik be.

Lausanneból jelentik: A céllövő Európa-bajnokságokkal kapcsolatban rendezik meg Lausanneban Svájci céllövő bajnokságait is, amelyen a legnagyobb díjat, az egyéni puska-lövésre kitűzött aranyérmét román versenyző: a bucaresti D. Mirea nyerte meg, aki 400 lövésből 395 pontot kitűnő eredményt ért el.

Wormsban különös módon zavarta meg a zivatar az evezősversenyt. A négyesek már a cél közelébe értek, amikor a verseny közben kitört zivatar „fortissimo”-ba csapott át. Az orkán olyan erős volt, hogy a négy csónak közül háromat megállított. A negyedik

nagy erőfeszítéssel felvette a harcot az orkán ellen, de felborult.

A dán orvosok kerékpáros pályaversenyt rendeztek. A másodpercverseny győztesének utolsó 200 métere 13.2 volt. Nálunk ezt főversenyben is alig tudják elérni...

Prágában tegnap játszották le a Slavia—Beogradsky Közép-Európa Kupa mérkőzést. Győzött a Slavia 2:1 arányban, minthogy

azonban az első mérkőzésen a Beogradsky 3:0-ra győzött, a Beogradsky 4:2 gólaránnyal továbbjutott.

A Haggibor futballszakosztálya vasárnap, július 9-én játsza revánsmérkőzését Nagyvárodon a Makabival, mely alkalommal kíséreltet is vizsgálatot Nagyváradra, illetve Félix-fürdőre. Jelentkezni csütörtök estig be kell menni a Reiser szakosztályelnöknek. (M. Foch 1, ékszerület.)

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Allástkeresők, üdülőhelyek és fürdők hirdetései, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csak előfizetés mellett közölünk. Jelzés levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portózott leveleket továbbítunk.

Angol és francia nyelvtanár, külföldön képzett, nagy gyakorlattal, modern módszerrel, csak az illető nyelven órákat ad. Biztos eredmény. Érdeklődni: Telefon 37-88 délelőtt 10—12 között.

Nyáralók figyelmébe! Clujon nyaraló akarák urilányok vagy urinők kellemes és kényelmes otthon találnak a város központjában zsidó uricfalánál. Cím a kiadóban.

Keresek azonnalra pinórléányt. Izsák ort. kóser vendéglő Baia Mare, Regele Ferdinand 15. szám.

Foto-Artist Friedmann gyermek fényképező. Cluj, Str. Reg. Maria 46.

Gyakorlott szövő- és szövönökét állandó munkára felvezet az Industria Textila Ardealana S. A. Satumare.

Eladó gyönyörű kivitelű dígyőker teleháló. Str. Paris 62. Asztalosműhely.

Keresünk fiatal, vallásos okl. tanerőt elemi iskolánk részére. Pályázatok igényekkel az albauljai hitközséghez f. h. 15-ig küldendők.

Aradon bejegyzett kereskedelmi ügynökség társat keres, gyári képviselőket vállal. Rudolf Mosse Arad, „Nem textil” jelgére.

Villasorban különbejáratú elegánsan butorozott szoba fürdőszoba és telefonnal azonnal kiadó. Cím a kiadóban.

Bármely vizsgára, vagy pótvizsgára középiskolai tanulókat előkészítik. Angol órát adok Sebe Ferenc, Str. M. Foch 12.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, július 5.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhirdetés, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Hírek. Predescu zenekara. Közben 13.35: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 14.10: Hírek. 14.30: Hangverseny. 15.10: Csevegés. 19: Felolvasás. 19.17: Csevegés lemezekkel. 22: Hírek. 22.15: Román zene lemezekkel. 23: Hírek külföldre német és francia nyelven. 23.15: Vendégloji zene.

Jeruzsálem. Délután 1.30: Pontos idő, hírek, hanglemezek. 2.10: Történeti előadás. — 2.20: Hírek angolul. 5: Angol nyelvoktatás. 8: Rabbi M. A. Amiel előadása. 8.15: Pontos idő, időjárás, hírek héberül. 8.30: Keleti zene. 9.15: Földrajzi előadás. 9.30: Időjárás, hírek angolul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: Balalajakzene. 13.40: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.15: Felolvasás. 18.10: Cigányzene. 19: Hangfelvétel. 19.40: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.35: A mátyásmadár. Hangjáték. Utána 21.40: Operaházi Zenekar. 22.40: Hírek. 23: Táncklemezek. 24: Cigányzene. — 1.05: Hírek.

Csütörtök, július 6.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhirdetés, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Hírek és tánczene. Közben: 13.45 és 14.10: Hírek, időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 15.10: Rogalski zongora és Draghici csellóművés. 19.45: Jelescu zongora és Ungureanu klarinét művés. 20.05: Felolvasás. 20.20: Vendégloji zene. 21: Baumann énekesnő. 21.20: Alexandrescu tenor, Jianu fuvolaművész koncertje. 21.40: Hanglemezek. 22: Hírek. 22.15: Marinescu G. olasz dalokat énekel. 22.55: Hanglemezek. 23: Hírek külföldre német és francia nyelven. 23.15: Vendégloji zene.

Jeruzsálem. Délután 1.30: Pontos idő, hírek, hanglemezek. 2.20: Hírek angolul. 5: Hangverseny. 5.30: Héber nyelvoktatás. 6: I. Lavni előadása Bialikról. 8: Visszaemlékezések Bialikra. 8.15: Pontos idő, hírek héberül. 8.30: Hangverseny. 9.15: Hírek angolul. 9.45: Könnyű zene.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: Cigányzene. Közben: 13.40: Hírek. 14.30: Országos Postászenekar. 15.30: Hírek. 15.45: A rádió műsora. 18.40: Táncklemezek. 19.20: Előadás. 19.50: Zongoraszámok. 20.15: Hírek. 20.25: Hat hónap története. 21.55: A lengyelországi hangverseny ismertetése. 22: Nyári este Chopin szülőháza előtt. 22.40: Hírek. 23: Hanglemezek. 23.25: Szalonzene. 24.30: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Kérjen felvilágosítást kiadóhivatalunknál a Carmen Sylva-i szelvényrendszerű nyaralási akcióról

20 napos teljes ellátás 4400 lej, lakás Hotel Băilorban, étkezés Movila restaurantban. Nyugati mintájú, tökéletes rendszer. A főszékhelyen is olcsó és kellemes elhelyezkedést nyújt a szelvényfüzettel. Bármikor egyénileg utazhat.

A nő szépség filka

A világ leghíresebb orvosainak, bőrgyógyászainak és kozmetikusainak laboratóriumában sokáig kutattak azon szer után, amely az arc bőr frissességét és egészségének megőrzését a leghatásosabban elősegíthetné. Bebizonyosodott, hogy a közepkor híres szépségei által szerzett tapasztalatok még mindig a legjobbak: hogy a tejnek a bőrrre kiváló hatása van, mert azt úgy belsőleg, mint külsőleg egészségessé teszi, táplálja, felfrissíti és megfiatalítja. A Milkuderm-Hautshane, mely főként a tej alkatrészeiből van összetéve, a zsíros-fényes bőrt ruganyossá, tisztává és simává teszi; a Milkuderm Milchwettcreme-nek ugyanez a csodaszerű hatása van a száraz bőrrre. Már egyetlen egy tubus használata után ezen készítmények rajongó híve lesz.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A kolozsvári mozgószínházak a nyári hónapokban az előadásokat hétköznapokon 5, 7, 9 órákor, szombaton és vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor kezdik.

A THALIA PREMIERMOZGÓ MŰSORA

I. Arizona tigrise. Wallace Berry legjobb kalandorlágere. II. Walewska grófnő. Greta Garbo és Charles Boyer felejthetetlen világhírne. Előadások kezdete: 5 órákor, szombaton és vasárnap 3 órákor.

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA

Premierslágere! A nomádok. Óriási cirkuszfilm. Főszereplők: Hans Albers, Françoise Rosay és Camilla Horn. A film előtt: Ali Baba és a 40 rabló. Színes rajzfilm. A Hőhéherke testvérfilmje. Előadások kezdete hétköznapokon 5, 7, 9 órákor, vasárnap 3 órákor is!

A SELECT MOZGÓ MŰSORA

Kiváló dupla műsor! 1. Halló Haway... Nagyszerű vígjáték, szenzációs dalbetétekkel, főszerepben: Bobby Breen csodás hangu gyermekszár. 2. Felhívás a keringőre. Ginger Rogers és Fred Astaire táncos, zenés vígjátékuk.

A SZOFIA MOZGÓ MŰSORA

A kánikula ellenére is világhírművet mutat be Eleanor Powell legújabb filmje, melyben három olyan táncszáma van, melyet még nem láttak: Honolulu, Tökéletes rendezés. Szellemes. Mulatságos. Zene méltó, havi muzsika. Előadások: 3.20, 5.20, 9.30. Számozott jegyveléssel. Tel. 37-06. Előtte premier journal: Metro és Fox.

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA

Önagsága detektívje. Ellenállhatatlan humoru, remek vígjáték, főszerepben: Fernando, Ginette Leclerc, Elvira Papescu.

RIO MOZGÓ MŰSORA

Ma 3, 6 és 9 órákor nagy kettős műsor: I. Tarakanova hercegnő. Tarakanova hercegnő és Orloff gróf halhatatlan szerelmi regénye nyomán rendezte Fedor Ozep. Fősz.: Pierre Richard Wilm és Annie Wernay. II. A tanár ur. Harold Lloyd-nak legnagyobb sikert elért vígjátéka. Két óra: vígság két órai nevetés. A n. é. közönség részére román-magyar tartalmú leírás díjtalanul ad a kassa.

— 1400 nőt alkalmaz az angol cenzura. Angliában új munkakör nyílt meg a nők részére. A hadügyminisztérium a postai levél-cenzuránál kíván alkalmazni nőket a egyelőre 1400 állásra hirdetett pályázatot. A levél-cenzura háború esetén kezdi meg működését és a minisztérium kellő műveltségű, idegen nyelveket beszélő hölgyeket hajlandó alkalmazni ebben a munkakörben korra való különbség nélkül. A cenzura női tisztviselőinek leveleket kell majd felbontaniok és megállapítani, hogy melyek azok, amelyeknek tartalma a hadviselés érdekeire és a nemzeti szellemre káros hatása lehet. A hadügyminisztérium megfelelően kioktatja a cenzuránál alkalmazandó hölgyeket, hogy minek a közlése esik a katonai titok fogalma alá és milyen értesülések továbbítása veszélyeztetni a hadviselés érdekeit. Titkok megőrzéséről bizalmas értesülések diszkrét kezeléséről lévén szó, az angol hadvezetőség igazán nem találhatott erre alkalmasabbakat a nőknél. Ők ezen a téren nagy gyakorlattal rendelkeznek, valóban — korra való tekintet nélkül.

LEBEGT... KESEBB PO... zseréről utazó... Beisan és a J... ton tűz ütött... em lehetett... felhívást tett... hívja fel a j... ok a nemzet... font adomán... csak most kez... nek csak a fa... telavivi tűző... együttérzésé... pont számta... léket adomán... örömmel vette... már most 40-... tani lehet tűz...

A TIZEDIK... BAN, a Kere... Hisztaurthoz... sav Ovdimok... ban, küldte ki... re. A pont Bé... nek fekszik és... gától Beisantó

FURCSA B... KATONAI H... ba robbant é... már egy hete... megnyugodtak... előadásokat h... nyelzeteivel m... tonai hatóság... adást. Hasonló... lehetőse kiad... Ezek a rendell... tesznek a jisu...

TIZENKÉT... tanított az a... arabul. A tiszt... tesek és napon... mulniok.

A TIZEZRE... TOMEK SZ... lent az új in... évben kiadott... igazolványok... vesztik. Az u... utlevél felmut... pedig nem mu... suv városi tá... jórésze utazá... het vele, ho... szempontból... sát.

SOLEM A... bima a nagy... 30-ik születés... díjjal jehudi... ház. Solem i... írta ezt a re... májában, ma... ta. Solem Al... mesemondóné... kotás a Kase... és molierei é... figurák, rég... örülnek, szer... szabott jelen... kasztó komi... melynek a f... szomorít a... ról van szó... goj diák elos... a zsidó fél... sem veszik... történeik és... Schneursohn... Ivanovici je... nagy életb... adódiak. Zsidó... tébe. A zsidó... ret bele, —... vel s hatós... nagyszerű m... bima előadá... viadala a nő... gas régióban... szerű szinpa... sège számtár... velők rajta...

Az előadá... a Habimána... gyobb zsidó... Tapsvihar f... özvegy és a... Solem Alech... tőlki kézirat... tem Alechen... Eyselen örzi...

Ség filka

orvosainak, börgyökükusainak laboratóriumok azon szer után, eségét és egészségét, atásosabban előse- ott, hogy a közép- al szerzett tapasztal- jobbak: hogy a tej- tása van, mert azt alsóleg egészségese- ti és megfiatalítja. e, mely főként a tej- szetéve, a zsíros-fé- tisztítva és simává. Milchtettre-mek- atása van a száraz- ty tubus használata- rajongó hive lesz.

FILM SZET

házak a nyári hóna- kőnapokon 5, 7, 9 óra- nap 3, 5, 7, 9 óra-

MOZGÓ MUSORA
lace Berry legjobb- Walewska grófné. Boyer felejthe- adások kezdete: 5 óra- vasárnap 3 óraker.

MOZGÓ MUSORA:
ok. Óriási cirkusz- ans Albers, Fran- illa Horn. A film- 40 rabló. Színes- e testvérfilmje. Elc- kőnapokon 5, 7, 9 óraker is!

MOZGÓ MUSORA:
1. Halló Hawy... szenzációk dalbeté- Bobby Breen csodás- 2. Felhívás a ke- ers és Fred Astaire- kük.

MOZGÓ MUSORA:
lágfilmet mutat be- ab filmje, melyben- ra van, melyet még- . Tökéletes rendé- saság. Zene méla- adások: 3.20, 5.20, elővétel. Tel. 37-05. Metro és Fox.

MOZGÓ MUSORA:
Ellenállhatatlan hú- főszerepekben: Leclerc, Elvira Pe-

MOZGÓ MUSORA:
egy kettős műsor: gnó. Tarakanova- óf halhatatlan zene- n rendezte Fedor- Richard Wilm és- tanár ur. Harold- sikert elért vig- két órai nevetés. ére román-magyar- ul ad a kassza.

MOZGÓ MUSORA:
az angol cenzura- vilt meg a nők ré- am a postai levél- i nőket a egyelő- lyázatot. A levél- i meg működésé- iveltésü, idegen- et hajlandó alkai- en korra való kü- női tisztviselőnek- taniok és megál- amelyeknek tar- are és a nemzete- et. A hadügymin- etatja a cenzura- et, hogy minek- itok fogalma alá- vábbitása veszé- eit. Titkok meg- ések diszkrét ke- le hadvezetőség- re alkalmasabba- en nagy gyakor- — korra való te-

Palesztinai hétköznapiak

LEEGETT A JISUV EGYIK LEGERDE- KESEBB PONTJA, Moledet, melynek rend- szeréről utazóportunkban beszámoltunk. A Beisan és a Jezreel völgye között épült pon- ton tűz ütött ki és a nagy hőségben semmit sem lehetett megmenteni. A Jewish Agency felhívást tett közzé, melyben adakozásra hívja fel a jisuvot. Az adakozók sorában el- sők a nemzeti intézmények, összesen 1000 font adománnyal. Moledeten egyébként még csak most kezdik a kórházak építését. A tűz- nek csak a fabarakok estek áldozatul. A telavivi tűzoltóság megható módon adott együttműködésének kifejezést. A beisani 10 új pont számára egy-egy modern tűzoltó készü- lőket adományozott, amit a pontok nagy örömmel vettek tudomásul. Ezen a vidéken már most 40-en felüli a hőség és mindig tar- tani lehet tűzveszedelemtől.

A TIZEDIK PONT LÉTESÜLT BEISAN- BAN, a Keren Kajemet földjén. A Dror, a Hisztaidruhoz tartozó szervezet, mely a Mo- sav Ovdimok jórészt alapította az ország- ban, küldte ki pionirjeit a forró égővív vidékre. A pont Bét Juseftól három kilométernyi- re fekszik és négy kilométer választja el ma- gától Beisantól.

FURCSA BÜNTETÉSEKET SZAB KI A KATONAI HATÓSÁG, Például Haifán bom- ba robbant és megölt husz arabot. Ennek már egy hete s a kedélyek többé-kevésbé megnyugodtak. Az Ohel színtársulata Haifán előadásokat hirdetett és a társulat teljes személyzetével meg is érkezett a városba. A ka- tonai hatóságok azonban betiltották az elő- adást. Hasonló utnak az utiköltsége is meg- lehetős kiadást jelent a színház számára. Ezek a rendelkezések igen kellemetlen hatást tesznek a jisuvra.

TIZENKÉT ANGOL KATONATISZTET tanított az angol hadvezetőség héberül és arabul. A tisztek minden más munkától men- tesek és naponta 12 órát kell a nyelveket tanul- niok.

A TIZEZREKET SZÁMLÁLÓ ILLEGALIS TÖMEGEK számára komoly veszedelmet je- lent az új intézkedés, mely szerint a mult évben kiadott utazási és személyazonossági igazolványok július elsejével érvényüket veszítik. Az új engedélyek megszerzéséhez az utlevél felmutatása szükséges. Az illegálisok pedig nem mutathatnak fel utleveleket. A jis- uv városi társadalmában az igazságtalanság jórésze utazáshoz van kötve és számolni le- het vele, hogy ez az intézkedés gazdasági szempontból komolyan fogja éreztetni hatá- sát.

SOLEM ALECHEM hetet rendezett a Ha- bima a nagy zsidó mesemondó születésének 30-ik születésnapjára. Bevezetőként a Kase llijot jehudi c. vígjátékot mutatta be a szin- táz. Solem Alechem vejevel, Berkovits-sal írta ezt a remekművet, előbb elbeszélés for- májában, majd pedig színpadra is feldolgoz- ta. Solem Alechem drámáinak is az, ami mesemondónak: zseni. Tökéletes színpadi al- kotás a Kase llijot jehudi, molierei humorral és molierei építéssel. Eletszagu, valóságos figurák, régi, jó, gettóbeli ismerősök élnek, örülnek, szenvednek a színpadon, remekbe- szabott jelenetekben és harsogó derűre fa- kasztó komikummal. De zsidó komikum ez, melynek a fele fáj, mint ahogyan fáj és el- szomorít a szívbeemarkoló szederjelenet. Ar- tól van szó benne, hogy az érettségi után a goj diák elcseréli az iratait a zsidóval, mert a zsidó fél, hogy aranykitüntetés ellenére sem veszik fel az egyetemre. A vásár meg- történik és Ivan Ivanovici szerepében Schneursohn, Schneursohn szerepében Ivan Ivanovici jelenik meg az érettségi utáni nagy életben. A mű komikuma készen adódik. Zsidó lány lép a két fiatalember éle- tébe. A zsidó lány a gojnak hitt zsidóba sze- ret bele, — mert zsidós ez a goj. Szederesté- vel s hatósági beavatkozással végződik a nagyszerű mű, melynél ha lehet, csak a Ha- bima előadása jobb. Meszkin és Finkel pár- viadala a nőért a színjátszásnak egészen ma- gas régióban tanyázik. Kár, hogy ez a nagy- szerű színpadi mű ismeretlen a galut közön- sége számára. Zsidó társulatok, zsidó műked- velők, rajta...

Az előadás során Csermenszki emelte ki a Habimának azt a törekvését, hogy a legna- gyobb zsidó író műveit színpadra vigye. Tapsvihar fogadta azt a jelentést, hogy az ügyvez és a vő a Habimának adományozta Solem Alechem egész könyvtárát és nagyér- tőkül kéziratait. A Habima új épületében So- lem Alechem termet fog berendezni, ahol ke- lyesen őrzli majd Solem Alechem relikviáit.

HATALMAS TÉRSEGEN lejtősödő cement- tér. A tér végén tölcseralaku színpad, a szin- pad tetején gyönyörű menóra. A téren elől husz sor szék, mögötte asztalok és székek. Pálmák, allék, szökőkút és pompás szép lát- vány: ez a Palestine Orchestra szabad ég alatti koncert helye. Párizsban megiri- gyelhetnék ezt a kertet, a tengerpart mellett, a Jafkon folyásánál. Dr. Scherchen vezényle- tével nyílt meg a 25 koncertre előirányzott nyári szezon, melynek előreláthatólag szin- tén meg lesz a sikere, mint a téli szezonnak is meg volt, minden krízis és politikai ka- tasztrofa ellenére.

HAJOSZERENCSETLENSÉG ÉRTE a hai- fai zsidó tengerészeti főiskola egyik yachtját az egyiptomi tengerparton. A kis hajó lehorg- gonyzott az erős hullámverésben, mert egyik gépe elromlott. Vészjeleket adott le és egy angol hajó jött a segítségére. A kadettok parancsnoka szabályszerű jelentést tett az angol tengerésztisztek a történetekről. „Meg- mentjük önöket — mondta mosolyogva az angol — ha megígérik, hogy ha elvégzik is- kolájukat, sosem fognak Anglia ellen harcol- ni”. A kadettok erre ünnepélyes ígéretet tet- tek és az angol hajó fedélzetén bőséges vizs- ki banketten ünnepelték meg megmenekülé- süket. A barátság tehát föltöbbs megható. Sajnos, igazuk van a kadettoknak... Anglia ellen is harcoljon a zsidó tengerész? Akkor ki legyen a barátja?...

Barzilay István.

TERVEZTEM E VALAMIT...

— ne faradj hiába, mert az **ÁLLAMI SORSJÁTEK** terve a legjobb.

Menj az **AURORA** elárusító helyeihez

vásárolj sorsjegyet, nézd meg a húzási tervet és minden gondtól megszabadultál **A 20. SORSJÁTEK HUZÁSAINAK** napjai: július 15. augusztus 15. szeptember 15. és október 15.

A NYEREMÉNYEKET a nyerteseknek minden adólevonás nélkül fizetik ki.

A MILLIÓ MILLIÓ!

AURORA

HELYI CIM: **Kereskedelmi Hitelbank Rt. Cluj, P. Unirii 20.**

KÖZGAZDASÁG

Juniusban három ezreléssel olcsóbbodott a megélhetés

Több mint egy százalékkal csökkentek az élelmiszerárak

Bukarest, július 4. A Statisztikai Hivatal adatfelvételei szerint junius hónapban ol- csóbbodott a megélhetés, ami főleg azért nagyjelentőségű, mert 1938 szeptemberé óta állandóan emelkedett a megélhetési index. A hivatalos adatfelvételek szerint **junius hó- nap végén három ezreléssel volt olcsóbb a megélhetés, mint május végén, ami főleg az élelmiszerárak több, mint egy százalékos ol- csóbbodásával magyarázható**, mivel az egyéb közszükségleti cikkek júniusvégi árai azo- nosak voltak a májusiakkal.

Az „Argus” által vezetett index szerint (1916 augusztusához viszonyítva) az általá- nos megélhetési index junius végén 4004 volt, a májusvégi 4017-tel szemben, ami cca há-

rom ezrelékes olcsóbbodásnak felel meg. Az élelmiszerek júniusvégi indexe 3687, a má- jusi 3725-tel szemben, ami több, mint egy százalékos csökkenésnek felel meg. Az egyes élelmiszerek közül a belföldi termelésekben mutatkozik jelentős árcsökkenés, míg a kül- földről importált élelmiszerek ára változat- lan. A ruházati cikkek 4505-ös, az egyéb közszükségleti cikkek 3820-as indexe válto- zatlan. A júniusvégi indexszámok egyébként az 1939 februárvegieknek felelnek meg. A fenti indexszámok az országos átlagot jelölik meg. **Egyes vidékeken ugy az élelm- szerárak csökkenése, mint a megélhetés ol- csóbbodása még nagyobb arányu.**

A fogyasztási adók fizetésére kötelezett vállalatoknál az üzemszünetek alatt is ellen- őrzést gyakorolnak a fiscus közegei

Bukarest, július 4. A fogyasztási adó alá eső cikkek gyártásával foglalkozó gyárak és üzemek ellenőrzésére kijelölt kincstári közeg- gek azt a javaslatot tették a pénzügyminisz- tériumnak, hogy miután az év folyamán eze- ket a vállalatokat csak felületes módon lehet ellenőrizni alaposabb szemle érdekében aján- latos lenne, ha évente egyszer, vagy kétszer leállítanák az üzemeket. A pénzügyminisz- terium ezt az előterjesztést magáévá tette. Az erre vonatkozó utasítás szerint ugyanis na- gyon kevés olyan vállalat esik ebbe a kate- góriába, amelynél az üzem leállítása káro- kat okozna, viszont a legtöbb vállalat amugy is szünetelteti üzemét néhányszor egy évben, következésképpen a pénzügyi közegek ezek- ben a vállalatok által elrendelt szünetidő- ben fogják az üzem ügymenetét a fogyaszt- si adó szempontjából alaposan ellenőrizni. A közvetett adók ellenőrzésével kapcsolatban egyébként a pénzügyminisztériumban külön bizottság létesült, amely elhatározta, hogy az ebben az ágazatban működő adóellenőrök bélyegilleték, örökösödési adó, forgalmi és látványossági, valamint automobiladó ügyek- ben specializálják magukat az a jövőben csakis ilyen adóügyekkel foglalkozzanak. Tekintettel arra, hogy a pénzügyminiszte- riumnak jelenleg nincs elég személyzete a különféle illetékek ellenőrzésére, viszont a a különböző vállalatokhoz kirendelt ellen-

őrök kizárólag az illető céget ellenőrzik, amely cégek igen nagy számban vannak, a pénzügyminiszter úgy intézkedett, hogy azok az ellenőrök, akik az egyes adók osztá- lyain dolgoznak, továbbra is kötelesek ellen- őrizni a fogyasztási adó alá eső cikkek előál- lításával foglalkozó vállalatokat. Végül a mi- nisztérium még egy rendelkezést adott ki ezzel a kérdéssel kapcsolatban, amellyel köz- li az ellenőrző közegekkel, hogy a fogyaszt- si illeték alá eső cikkek szállítási kísérőjegy- zékeinek kiállításához, ha a leilletekzett ár- raktárból ugyanazon a napon több kiszállítás történik, elegendő egyszeri bélyeges kérvényt kiállítani.

Milyen cikket árúsíthatnak az illatszer- táruk? A romániai illatszerárkereskedők szövetsége közgyűlést tartott Bukarestben, amely alkalommal több fontos szakmai kér- dést is megtárgyaltak. A szövetség többek között elhatározta, kéri fogja az egészség- ügyi minisztériumot, hogy állítsa össze ama cikkeknek a pontos kimutatását, amelyeket az illatszeráraknak szabad árúsítaniok. Er- re a hivatalos jegyzékre azért van szükség, mert igen sok esetben teljesen önkényes meg- ítélés alapján büntették meg az illatszerke- reskedőket olyan cikkek árúsításáért, ame- lyekről nem lehet biztosan tudni, hogy azo- kat csak gyógyszerárak árúsíthatják-e.

A vámhivatalok új hivatalos deviza- árfolyamai

Bucuresti, július 4. A pénzügyminiszter rendeletet küldött a vámhivatalokhoz, amely- ben az alább felsorolt hivatalos árfolyamokat állapította meg július hónapra:

Aranyfont	1.122.77 lej
arany dollár	230.71 „
arany svájci frank	44.52 „
arany francia frank	9.04 „
angol font (papír)	662.40—672.75 „
palesztinai font	663.09—673.44 „
egyiptomi font	679.65—690.— „
dollár	141.44—143.51 „
holland forint	75.28—76.45 „
svájci frank	31.90—32.38 „
francia frank	3.78—3.85 „
belgas	24.30—24.43 „
török lira	82.—83.— „
olasz lira	7.172 „
márka	40.50—41.50 „
svéd korona	34.10—34.65 „
pengő	26.50—27.— „
cseh-m. és szlovákkor.	4.68—4.77 „
dinár	2.898—3.05 „
lewa	1.60—1.68 „
drahma	0.99—1.— „
zloty	22.23—23.76 „

A fenti árfolyamok július 1-től kezdődően visszavonásig érvényesek.

Zürichi árfolyamok. (Július 4): Márka 177.925, holland forint 235.50, dollár 443.62, font 20.765, francia frank 11.7475, olasz lira 23.55, szlovákkorona 15.05, pengő 87.—, dinár 10.—, lej 3.25, zloty 83.50, belgas 75.40.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.52—143.59
font	662.40—672.75
palesztinai font	663.09—673.44
holland forint	75.14—76.31
svájci frank	31.38—32.36
francia frank	3.78—3.85
márka	40.50—41.50
pengő	25—27
csehkorona (Prága hivatalos)	4.68—4.77
szlovákkorona (Pozsony hiv.)	4.68—4.77

Az exportból eredő, szabadforgalomba hoz- ható devizakvóták árfolyamai tartottak. Bucurestiben tegnap délig a következő árfo- lyamok alakultak ki:

angol font, 30%-os szabadkvóta	1461—1480
angol font, 20%-os kvóta	— 1436—1450
angol font, 40%-os kvóta	— 930—950
angol font, 40%-os kvóta	— 945—955
dollár, 30%-os szabadkvóta	— 320.50
svájci frank, 30%-os kvóta	— 72—75
francia frank, 20%-os sz.-kvóta	— 9.—
francia frank, 30%-os sz.-kvóta	— 8.60
belgas, 30%-os	— 55.—
svédkorona, 30%-os kvóta	— 87.80

UJ KELET Legújabb hírek

Csütörtökön aláírják az angol-orosz egyezményt?

Molotov kedvező választ adott a legutóbbi angol-francia javaslatokra

Varsó, július 4. A lengyel lapok moszkvai jelentése szerint Molotov, a francia és angol nagykövetek, valamint Strang hétfői megbeszélése orosz kezdeményezésre történt. Moszkvai diplomáciai körökben azt hiszik, hogy az angol-francia-orosz tárgyalások rövidesen teljes megegyezésre vezetnek. A Kurjer Polski feltevése szerint a szovjet választ igenlő volt, de végleges következtetést nem lehet levonni.

Kedvező az orosz válasz
Párizs, július 4. Kedden délután ült össze Londonban az angol parlament külügyi bizottsága, hogy megtárgyalja Molotovnak, a legutóbbi angol-francia javaslatokra adott választ. Bár hivatalos körök teljes hallgatásba burkolóznak a válasz tartalmát illetően, a lapok mégis tudni vélik, hogy a válasz ezalkalommal kedvező és lehetővé teszi a végleges megegyezést. Molotovnak állítólag csak néhány részletkérdésben vannak kisebb jelentőségű követelése, így többek között be kell venni az egyezmény szövegébe Svájc és Hollandia határainak biztosítását is

Német sugalmazás a semleges államok összefogására az angol-orosz egyezmény ellen

Berlin, július 4. A Berliner Börsenzeitung kijelenti, hogy a semleges hatalmak összefogása elengedhetetlen. Hivatkozik arra, hogy Hollandia tiltakozott azon angol-francia indítványok ellen, amelyek a szovjet, amelyek a szovjet-biztosítókra vonatkoztak. A semleges államok tekintetével vannak arra, — amióta Anglia kitöltetlen váltót adott Lengyelországnak, — hogy a háború vagy béke kérdése nem az angolok kezében van. Nem bír tehát jelentőséggel, ha Halifax vagy Chamberlain kijelentik, hogy ők nem akarnak háborút. Nyilvánvaló, hogy a szovjetekkel való szövetséget nem fogják olcsóbban megfizetni, mint a lengyelekkel való, ami annyit jelent, hogy az általános fel-fordulás veszélye gyarapodik. A Szovjetunió imperialista érdekein kívül fennáll még a szovjetek ellenőrizhetetlen küldetésének tényezője is a világforradalmat illetően. Anglia barátsága csak akkor számítana, ha Nagy-Britannia külpolitikái szabadságának birtokában lenne és ha Anglia különbséget tudna tenni olyan kérdések között, mint Danzig és olyan nagy problémák között, mint a lengyel béke.

Anglia a béke és háború feletti határozat jogát egy olyan népre bizza, amelynek valóban hosszú forradalmi multja van, de amely 20 év alapján nem rendelkezhet a szükséges feltételekkel ahhoz, hogy felelőssége tudatában és tapasztalataira támaszkodva dőnthesen egy élet-halál kérdésben. Az ilyen politikának az kellene hogy legyen az eredménye, hogy a semleges államok elutasítanak minden érintkezést, akár passzív természetű is, ezzel a rendszerrel, Tartani lehet azonban attól, hogy Anglia nem veszi tekintetbe ezen államok tiltakozását, amíg nem találja szembe magát az összefogott semlegességgel.

Olasz vélemény a fegyveres erőviszonyokról

Róma, július 4. A Stefani jelenti: A fokozott háború hangulat okait abban az illúzióban is kell keresni, hogy az utóbbi idők fegyverkezési módosították volna az erőviszonyokat a versaillesi hatalmak javára. Azt mondják, hogy Münchenben Franciaország és Anglia kénytelenek voltak engedni, mert nem voltak felkészülve a háborúra és gyengébbeknek bizonyultak volna a tengelynél. Ezzel szemben most már megfordított volna a helyzet. A valóság más. Igaz, hogy a plutokráciák folytatták a fegyverkezési versenyt, de Oroszország és Németország szintén fokozták fegyveres erőiket. A nyugati hatalmak elvesztették a csehszlovákiai állást, miáltal Németország ma új és hatalmas fegyvergyár birtokában van. Oroszország pedig a legnagyobb balkáni hatalommá emelkedett s ellensúlyozni tud minden a plutokráciák által felállított csapját a Balkánon albániai állásai révén, amikkel nem kíván senkit sem fenyegetni. A távol-keleti helyzet egyre súlyosabbá válik. Oroszország elhúzza a tárgyalásokat, az amerikai szenátus megüsi-

és közölni kell az összes garantált államok névsorát a megegyezésben.

A párizsi lapok derűlátóan itélik meg az egyezmény kilátásait és a L'Oeuvre szerint a tárgyalások annyira előrehaladtak, hogy már csütörtökön sor kerülhet az egyezmény aláírására. Ugyanakkor közlik, hogy a balti államok fővárosaiban tartózkodó angol és francia követei újabb tárgyalásokat folytatnak az illető kormányokkal.

Megérkezett Molotov válasza a francia külügyminisztériumba

Párizs, július 4. A szovjetkormány válasza a legutóbbi angol-francia javaslatokra kedden reggel érkezett meg a francia külügyminisztériumba. A Havas jelentése szerint Molotov a francia és angol kormányoktól egyes pontoknak újabb és pontosabb megfogalmazását kéri. Ennélfogva az a vélemény alakult ki, hogy a tárgyalások még néhány napig elhúzódhatnak. Egyébként a francia külügyminisztérium teljes díszkrécióba burkolózik a javaslat tartalmát illetően.

totta a roosevelti politikát, bebizonyítva, hogy védekezik az angol egyeduralmi tervek szolgálatá ellen. Az összes számítások alapján látható, hogy a plutokratikus hatalmaknak nincsen semmi okuk az öröme, hialatt a tengelyhatalmak megőrzik tulsúlyukat az erőviszonyok terén.

London, július 4. Londonban tudni vélik, hogy az orosz válasz nem lesz kedvező, úgy Lengyelország, Franciaország és Anglia kormányai újabb tanácskozásra ülnek össze, közös magatartásuk meghatározása céljából. Henderson berlini angol nagykövet ma tesz jelentést kormányának és a Daily Telegraph lehetségesnek tartja, hogy Henderson nem tér vissza Berlinbe, ha orvosai ezt nem tartják kívánatosnak.

Párizsi lapvélemények szerint a szovjetkormány ellenzi Hollandiának és Svájcnak a megemléztését a szövetséges hatalmak által garantált államok között, tekintettel arra, hogy e két ország nem áll diplomáciai összeköttetésben Oroszországgal. Londonban nem tartják sulyosnak a szovjet-kifogásokat. A Balti államok kormányai, hír szerint, közölték az angol és francia követekkel, hogy tiltakozni fognak az ellen, hogy őket megkérdezzék nélkül bevonják az angol-francia-orosz szavatolásba.

Az olasz lapok azt a hírt lanszirozzák, hogy angol hadügyi körökben olyan értesülések kerültek forgalomba, melyek szerint a szovjetkormány azt sugalmazta, hogy Lengyelország szállja meg Danzigot.

Tulkorai az állítás, hogy minden akadály elhárult az angol-orosz egyezmény útjából

London, július 4. A Havas távirati iroda jelentése szerint nagy szenzációt keltett bizonyos lapoknak kedden megjelent számaiban az a híradás, hogy a szovjetkormány bizonyos fentartásokkal teljesen elfogadta a legutóbbi angol-francia javaslatokat, valamint az is, hogy az egyezmény aláírására már minden készen állana. Jól informált politikai körökben ezt a verziót túl optimistikusnak tartják a tárgyalások mai stádiumában, annál is inkább, mert Moszkva fentartásai igen fontos kérdésekre vonatkoznak.

Miután az egyezmény aláírása a további tárgyalások fejleményeitől függ, tulkorai azt állítani, hogy már minden nehézség elhárult az egyezmény megkötésének útjából.

Egyidejű londoni jelentés szerint londoni szovjetkörökben az a felfogás alakult ki, hogy

a legutóbbi angol-francia javaslatok rendkívül jó hatást tettek Moszkvában és valószínűnek tartják, hogy a tárgyalások végző kimenetelére sikeres lesz.

Londoni szovjetkörökben hangoztatják, hogy az orosz kormány fentartásai csupán részletkérdésekre vonatkoznak, és főleg a Balti államokkal kapcsolatosak.

Ugyancsak Londonból jelentik, hogy angol diplomáciai körökben cáfolják a Daily Workers című kommunista lap azon híré, hogy az angol kormányra bizonyos nyomást gyakoroltak volna az irányban, hogy Danzig kérdésében a német álláspontnak engedelmeyeket tegyen.

A Reuter jelentése szerint azzal a híradással kapcsolatban, hogy Hollandia szombaton Londonban és Párizsban visszatartotta az Anglia, Franciaország és Oroszország részéről adandó garanciákat, Hollandia párizsi és londoni követei kijelentették, hogy Hollandia egyedül is meg fogja védeni semlegességét és függetlenségét.

Varsó, július 4. A Stefáni ügynökség varsói jelentése szerint az „Aleitte” francia torpedoromboló a közeljövőben Gdiniába érkezik, a lengyel flotta vendégeként. A Kurier Warszawski című lap távirata szerint az angolok rövidesen egy flottaküldetményt küldenek a Balti-tengerre, de előbb megvárják a moszkvai tárgyalások befejezését.

Még e héten átszervezik az angol kormányt

Churchillen és Edenen kívül Duff Cooper is belép a kabinetbe

London, július 4. A lapok a többoldali csatát ellenére azt állítják, hogy Chamberlain kormányának átszervezése még a hét folyamán megtörténik. A Daily News című lap azt írja, hogy a kormányba nemcsak Churchill és Eden lépének be, hanem Duff Cooper volt hadügyminiszter is, tehát az összes ugynevezett háborúspárti politikusok.

Az amerikai szenátus nem járult hozzá a semlegességi törvény módosításához

Roosevelt mindent elkövet a szenátus állásfoglalásának megdöntéséért

Párizs, július 4. A francia sajtó nem titkolja aggodalmát afelett, hogy a szenátus Roosevelt elnök indítványát leszavazva a teljes semlegesség mellett foglalt állást. Pertinax azt írja ezzel kapcsolatban, hogy a határozat azért nem helyén való, mert igen válságos időben történt. Amerika azonban úgy látszik nem felejtette el, hogy a hadiadósságokat éppen a legnagyobb hatalmak nem fizették ki.

A „Newyork Times” szerint Roosevelt elnök igyekezni fog mindent elkövetni, hogy a kongresszus megváltoztassa a szenátus határozatát.

Roosevelt közölte, hogy minden lehető megtesz, hogy a szenátus a fegyverkezési tiltalmat hatálytalanítsa. Másrészt a Newyork Herald Tribune annak szükségességét hangoztatja, hogy a támadás áldozatául esett nemzetek szabadon szerezhesék be fegyverszüségletüket az Egyesült Államokban. Mint republikánus lap — írja a Newyork Herald Tribune — rosszaljuk, hogy a szenátusban helyet foglaló republikánus képviselők azzal a szándékkal szavaztak, hogy zavarba hozzák az elnököt. A válság komolyabb annál, sem hogy ilyen

mesterkedésekre vesztegessük időnket.

Newyork, július 4. A Hyde Parkban, ahol Roosevelt köztársasági elnök jelenleg tartózkodik, közleményt adtak ki, amely szerint az elnököt egy európai háború lehetősége foglalkoztatja, valamint, hogy Roosevelt súlyos hibának tartja az amerikai szenátus ama határozatát, amely visszautasította a fegyverszállítási tilalom feloldását. Véleménye szerint ez a határozat csak növelte a háborús veszedelmet.

A mai nap folyamán sajtókonferenciát tartanak a Hyde Parkban, és valószínűnek tartják, hogy Roosevelt elnök közölni fogja ezalkalommal véleményét az időszerű nemzetközi kérdésekről.

Moszkvaig hosszabbítják meg a London-Varsó közötti légijáratot

Varsó, július 4. Az Express Porani című lengyel lap értesülései szerint az angol kormány komolyan foglalkozik a londoni-varsói légijáratnak Moszkvaig való meghosszabbításával. Amennyiben az angol kormány ehhez hozzájárulást adja, még a nyár folyamán megindul a London-Varsó-Moszkva közötti légijárat.

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

London, július 4. Az United Press megerősítést igénylő közlése szerint az észak és lett külügyminiszterek meghívták Ribbentrop küllügyminisztert, aki a meghívást állítólag el is fogadta.

Róma, július 4. A Stefani közli: A Tevere szerint senkit nem kell hogy csodálkoztassa a demokratikus sajtó rémhir-kampánya az állítólagos danzigi puccskísérlettel kapcsolatban. A lap szerint az ilyen kampányok megszokott jelenségek a demokratikus országokban, amelyek minden ilyen akciót felhasználhatnak arra, hogy közöljék, miszerint a demokrata országok határozottsága megüsitotta és elhárította a fasiszta front támadását.

A lengyel követelés Danziggal szemben

London, július 4. Beavatott körökben úgy tudják, hogy Lengyelország a danzigi szenátushoz intézett jegyzékében követeli, hogy a szenátus vessen véget a militarista tevékenységnek.

A bolgár miniszterelnök Berlinbe utazott

Belgrád, július 4. Kissevanoff bolgár miniszterelnök tegnap Belgrádba érkezett, ahonnan megszakítás nélkül folytatta útját Berlin felé. Az állomáson Cvetkovics jugoszláv miniszterelnök fogadta.

Anglia tokiói követe Arita japán külügy-miniszternél

Tokió, július 4. Philby tokiói angol követ ma megjelent Arita japán külügyminiszternél, akivel a tiencsini blokádt ügyében összeülő angol-japán értekezlet kérdéséről tárgyalt. Tokiói jelentés szerint Philby kijelentette, hogy a közvetlen hadiérdekeken túl ezen az értekezleten nem lesz szó az általános angol-japán viszony rendezéséről.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomdája Cluj, Strada Baron I, Pop 16
Telefon: 18-50.

London, július 4. ellenére kedden vabb tartották a zésére vonatkozó Guardian szerkesztőbizottságának fax lenne, aki Churchill és a munkódn. Egy hogy Chamberlain esetén feltétlenül dig a konzervatív vezetése — együtt.

London, július 4. szerint a kormány kerestül nyilatkozott innepélyes mód Nagyr-Britannia mogatja Lengyelben.

A sajtó ezért tól, amíg a ny moszkvai tárgyat állítja, hogy már a megegyezés azonnali katonai amok elleni tá gukat az aláír vagy fegyverszü

Tekintettel a ban megegyezés Telegraph azt hatalmi egyezvítés pontokba lásokat.

A fenti híra híradások arról közvélemény lé rakozásban, ho kerülni fog te sajtó hangjából

A Daily Me kormánykörök Moszkva szám és nyilvánvaló aláírását ak hogy Seeds m hány ószinte s many nevében

A News Ch berlain ma be szovjetválasz e tos nyilatkoz elnököt Danzi

A Daily Sk telmi utasítás követnek, mely lannak tartja amelyek, ugy

Ribban

London, július 4. megbízott városba, birja járuljon hozzá Evening Stand kezett Angliáb miszerint Hitle visszacsalólasa oldani, hogy n tékosan számít nel együttműk London nem e elhatározás vé tek elkerülé volna, hogy C netben, augus gyel kormányt nak Németors